

PÄIVÄKOTI TOUHUTUPA

Liiketoimintasuunnitelma yksityisen päiväkodin
perustamiseksi

Sari Ruokolainen

Opinnäytetyö
Helmikuu 2014

Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala

Tekijä(t) Ruokolainen, Sari	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 10.01.2014
	Sivumäärä 53	Julkaisun kieli Suomi
		Verkkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi PÄIVÄKOTI TOUHUTUPA - Liiketoimintasuunnitelma yksityisen päiväkodin perustamiseksi		
Koulutusohjelma Sosiaalian koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Hintikka, Timo Kuhanen, Vesa		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda alustava liiketoimintasuunnitelma yksityisen päiväkodin perustamiseksi. Tarkoituksena oli selvittää, onko yksityinen päivähoito Jyväskylässä taloudellisesti kannattavaa ja onko Jyväskylässä tarvetta uusille hoitopaikoille. Lisäksi opinnäytetyön tekijällä on yli kymmenen vuoden kokemus kunnalliselta päivähoitopuolelta, ja tulevaisuuden tavoitteena olisi tehdä jotakin uutta. Opinnäytetyön tarkoitus oli myös kertoa sen tekijälleen, olisiko yksityiseksi päivähoitoyrittäjäksi ryhtyminen järkevä vaihtoehto opinnäytetyön tekijän tulevaisuudessa.</p> <p>Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka kehitettävänä tuotteena on alustava liiketoimintasuunnitelma. Prosessissa on kerätty tietoja Jyväskylän Varhaiskasvatuspalvelujen vastuualuejohtajalta, asiakaspalvelupäälliköiltä, yksityisiltä päiväkotiyrittäjiltä sekä Uusyrityskeskuksen yritysneuvojalta. Myös potentiaalisia asiakkaita on haastateltu, sekä kerätty tietoja Tilastokeskuksesta. Myös Jyväskylän kaupungin palvelulinjaukset sekä kaupunginjohtajan taloussuunnitelma on otettu opinnäytetyössä huomioon. Varsinainen toiminnan aloittaminen ei kuulunut opinnäytetyöhön.</p> <p>Opinnäytetyö osoitti, että yksityisenä päiväkotiyrittäjänä tulisi Jyväskylässä taloudellisesti toimeen. Myös todennäköisyys asiakkaiden löytämiseen uuteen yksityiseen päiväkotiin on suuri. Opinnäytetyön tekijälle jää epävarmuus, riittääkö henkilökohtainen rohkeus lähteä yrittäjäksi tulevaisuudessa.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Liiketoimintasuunnitelma, päiväkoti		
Muut tiedot		

Author(s) Ruokolainen, Sari	Type of publication Bachelor's Thesis	Date 10012014
	Pages 53	Language Finnish
		Permission for web publication (X)
Title DAY CARE CENTER TOUHUTUPA - A business plan to establish a private day care center		
Degree Programme Social Services		
Tutor(s) Hintikka, Timo Kuhanen, Vesa		
Assigned by		
Abstract <p>The goal of this study was to create a tentative business plan in order to establish a private day care center in Jyväskylä. The purpose was to examine the financial profitability of a private day care center and whether there was any need for new children's day-care places in Jyväskylä. Moreover, because of working for more than ten years in municipal day-care the author of this thesis wanted to find out if becoming an entrepreneur was a reasonable choice of work in the future.</p> <p>The present study was functional with an action research approach, and its aim was to develop a tentative business plan. The study was based on the data collected from the Manager of Early Childhood Education in Jyväskylä, as well as from the heads of customer service units, private day care entrepreneurs and local business advisors. The potential clients were also interviewed, and additional information was retrieved from Statistics Finland. Moreover, the City of Jyväskylä's service policies and the Mayor's economic plans were taken into account in this thesis. The starting of an actual private day care center was not a part of this thesis.</p> <p>This study showed that it would be financially profitable to be an entrepreneur in the private day care sector in Jyväskylä. Furthermore, the likelihood of finding clients for the day care center was deemed to be great. In conclusion, the author of this thesis only has to decide if she actually has the courage to establish a private day care center.</p>		
Keywords Business plan, day care center		
Miscellaneous		

Sisältö

1	Päivähoitoyrittäjyyteen kasvu	3
2	Sosiaalialan yrittäjyys	4
3	Visio omasta päiväkodista	7
4	Lähtökohdat liiketoimintasuunnitelmalle	10
5	Asiakkaat ja markkinat Jyväskylässä	12
6	Päiväkotiyrittäjän osaamisesta	18
7	Swot - analyysi	20
8	Mahdollisten asiakkaiden ajatuksia	23
9	Jyväskylän kaupungin tarjoama palveluseteli	26
10	Päiväkotitoimitus käytännössä.....	27
	10.1 Luvat toiminnalle	28
	10.2 Toiminimi vai osakeyhtiö?	29
11	Rahoituslaskelma.....	30
	11.1 Toimitilakulut.....	31
	11.2 Yrittäjätulot ja palkkaus.....	31
	11.3 Liiketilän remontointi päiväkotikäyttöön	32
	11.4 Irtaimisto ja sisustus	32
	11.5 Markkinointi ja mainonta	32
	11.6 Vakuutukset.....	32
	11.7 Rahoituksen tarve.....	33
12	Rahan lähteet	33
	12.1 Oma pääoma	33
	12.2 Pankkilaina.....	34
	12.3 Finnvera	34
	12.4 Starttiraha.....	34
13	Kannattavuuslaskelma.....	35
14	Tulevaksi yrittäjäksi?.....	36
	Lähteet.....	43
	Liitteet	49
	Liite 1. Jyväskylän alle 7-vuotiaat iän mukaan postinumeroalueittain	49

Liite 2. Yksityisen päivähoiton palvelusetelin määrät 1.11.2013 alkaen.....	50
Liite 3. Rahoituslaskelman kiinteät kulut .... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Liite 4. Päiväkoti Touhutuvan liikevaihtotarve ..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Liite 5. Päiväkoti Touhutuvan 3 vuoden tulosenuste .... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	

Kuviot

Kuvio 1. Vaajavirran rannan alue	16
Kuvio 2. Päiväkoti Touhutuvan mainonnan väyliä	17

Taulukot

Taulukko 1. Jyväskylän 0 - 6 -vuotiaat 2008 - 2012.....	13
Taulukko 2. Jyväskylän väestöennuste ikäluokassa 0 - 6 -vuotiaat.....	14
Taulukko 3. Päiväkoti Touhutuvan SWOT –analyysi	22

1 Päivähoitoyrittäjyyteen kasvu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä alustava liiketoimintasuunnitelma oman, yksityisen päiväkodin perustamiseksi. Onko yksityinen päiväkotitoiminta Jyväskylässä taloudellisesti kannattavaa, ja näyttääkö uusille päivähoitopaikoille tällä hetkellä Jyväskylässä olevan tarvetta? Opinnäytetyöni pyrkii vastaamaan näihin kysymyksiin ja antamaan sen tekijälleen vahvaa näyttöä, olisiko yksityiseksi päivähoitoyrittäjäksi ryhtyminen tulevaisuudessa järkevä vaihtoehto.

Opinnäytetyön tekijällä on takanaan yli kymmenen vuoden kokemus ja vahva osaaminen päiväkotityöstä lastentarhanopettajan tehtävissä. Koska kunnallinen päivähoitopuoli ei enää henkilökohtaisesti tunnu vetovoimaiselta, heräsi kiinnostus oman päiväkodin perustamiseksi. Arkisissa keskusteluissa muiden kunnallisessa päivähoidossa työskentelevien työntekijöiden kanssa on noussut usein esiin erityisesti henkilökunnan vähyys, päiväkotien suuret ryhmäkoot sekä turhiltakin tuntuneet ylimääräiset paperityöt ja velotteet. Kiireetön perustyö ja aito läsnäolo lasten kanssa on monen mielestä kadonnut – tämänkin opinnäytetyön tekijältä. Myös Suomen Lastenhoitoalan Liitossa näistä samoista aiheista keskusteltiin jo 2000 –luvulla. *”Liian suuret lapsiryhmät, työn vaatimukset, jatkuvasti vaihtuva henkilökunta ja sijaisten puute ovat arkipäivää lähes jokaisessa päiväkodissa.”* (Pesonen & Seppälä-Vessari n.d.). Ehkä omassa päiväkodissa löytäisi aidon ja kiireettömän työn ilon uudelleen.

Nykyajan taloustilanne julkisten palvelujen karsintoihin ja ulkoistamisineen mahdollistaa enenevässä määrin sitä, että yrittäjyys on jatkuvasti kasvava vaihtoehto työllistää itsensä myös kasvatus- ja sosiaalialalla. Vaikka yksityisiä päiväkoteja jo Jyväskylässä onkin, kunnan palveluiden karsiminen on jatkuvasti julkisessa keskustelussa. Miten tämä vaikuttaa vanhempien kiinnostuksen lisääntymiseen yksityistä päivähoitoa kohtaan? Pieniä päiväkoteja lakkautetaan, ja kunnallisella puolella lapsia sijoitetaan suuriin päiväkoteihin ja niissä isoihin ryhmiin. Uskon, että vanhemmat ovat entistä enemmän tietoisia heille kuuluvista palveluista ja tietävät myös, mitä he itselleen ja lapsilleen haluavat. Laadukas yksityinen päiväkoti saa varmasti asiakaskuntansa.

Ajankohtaisessa keskustelussa on myös hallituksen rakenneuudistus, mikä jakaisi kotihoitontuen tasan äitien ja isien kesken (Rakenneuudistuksen valmistelu 2013). Tämän toteutuessa pienten lasten hoidontarve saattaa lisääntyä, ja mitä pienempi lapsi on kyseessä, sitä kodinomaisempi ja laadukkaampi hoitopaikka on tärkeä (Keltinkangas – Järvinen 2012, 47 – 48). Myös tästä näkökulmasta opinnäytetyön aihe on todella ajankohtainen, minkä lisäksi vastaavia opinnäytetöitä päivähoidon yrittäjyydestä ei ole JAMK:issa vielä tehty.

Opinnäytetyössä on tutustuttu sosiaalialan yrittäjyyteen sekä visioitu tulevaa päiväkotia teorian pohjalta. Tietoa on saatu Jyväskylän Varhaiskasvatuksen palvelukeskuksesta vastuualuejohtajalta, asiakaspalvelupäälliköltä sekä aluejohtajalta. Tutustuminen Jyväskylän kaupungin kaavoitussuunnitteluun, lapsimääriin sekä niiden mahdolliseen kasvuun on ollut olennainen osa prosessia. Yksityisiä päiväkotiyrittäjiä on haastateltu sekä nostettu potentiaalisten asiakkaiden ääni esiin. Kustannuslaskelmiin apua on haettu Uusyrityskeskuksen yritysneuvojalta.

2 Sosiaalialan yrittäjyys

Tänä päivänä julkisia palveluja karsitaan sekä ulkoistetaan voimakkaasti. Yksityiset palveluntuottajat tuottavat kuntien kanssa samoja palveluja rinnakkain, ja asiakkailla on mahdollisuus valita useista vaihtoehdoista itselleen sopivin palvelu. (Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut 2012.) Yksityiset palveluntuottajat lisäävät asiakkaan valinnanvapautta ja mahdollisuuksia valita tarvitsemaansa palvelua myös yksityiseltä palveluntuottajalta.

Kasvatus- ja sosiaalialalla yksityistetään runsaasti erityisesti lasten päivähoitoa, vanhus- ja vammaispalveluja sekä lasten sijaishuoltoa. Yksityiset palveluntuottajat täydentävät kunnan tarjoamia palveluja. Yritykset voivat tarjota palvelujaan niin kunnille, kuntayhtymille kuin suoraan asiakkaalle itselleenkin. (Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut 2012.) Jyväskylän varhaiskasvatuspalvelujen vastuualuejohtaja Maija-

Riitta Anttila kertoi sähköpostiviestissään 16.12., että Jyväskylässä yksityinen päivähoito tulee kokonaisuudessaan kunnallista päivähoitoa noin 10 % edullisemmaksi.

Laskelmat ovat hyvin "monimutkaisia" ja vaatisivat hyvin paljon selityksiä, joten yksinkertaisinta on, että kerron sinulle ko. vertailulaskelmien lopputuloksen. Palvelusetelillä tuotetun palvelun päälle laskettiin yksityisen päivähoiton valvonnasta sekä palvelusetelin maksatuksesta aiheutuvat kustannukset ja kunnallisen päivähoitopaikan päälle varhaiskasvatuspalvelujen "vyörytetyt" hallintokustannukset. Palvelusetelillä tuotetun ja oman toiminnan tuottaman paikan kustannukset haluttiin siten saada mahdollisimman vertailukelpoisiksi. Lopputuloksena kaikesta tästä laskemisesta oli, että palvelusetelillä tuotettu päiväkotipaikka on 10 % edullisempi kuin kunnallinen päiväkotipaikka ja yksityinen perhepäivähoitopaikka jopa 20 % edullisempi kuin vastaava kunnallinen paikka. (Anttila 2013.)

Yksityisiä sosiaalialan palveluja on mahdollista käyttää periaatteessa kolmella eri tavalla. Ensimmäisenä kunta voi ostaa yksityisiä sosiaalipalveluja asiakkaalle, jolloin asiakas maksaa palvelusta asiakasmaksulain mukaisesti. Toisena kunnalla on mahdollisuus valita palvelusetelikäytäntö valitsemiinsa sosiaali- ja terveysalan palveluihin, jolloin asiakkaalle jää tietty osuus palvelusetelin kattohinnasta maksettavaksi suoraan palveluntuottajalle. Kolmantena vaihtoehtona yksityisten palveluntuottajien, kuten hammaslääkäreiden maksuihin voi hyödyntää Kelan korvaamaa sairausvakuutusta. (Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut 2012.) Tässä liiketoimintasuunnitelmassa perehdytään erityisesti palvelusetelikäytäntöön, koska Jyväskylän kaupungissa yksityisen päivähoiton kustannuksiin osallistutaan maksamalla asiakkaille päivähoiton palveluseteliä (Päivähoidon palvelusetelin perusteet 2013, 1).

Yksityisten palveluntuottajien osuus sosiaali- ja terveyspalveluista on jatkuvasti kasvanut. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa yksityisen palvelutuotannon yleisestä ohjauksesta ja valmistelee palveluja koskevaa lainsäädäntöä (Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelut, n.d.). Kaiken lainsäädännön pohajalla on erityisesti Lapsen oikeuksien yleissopimus, mikä pitää sisällään kansainvälisesti sovitun näkemyksen lapsen hyvästä elämästä (YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista n.d.) Yksityisiä päivähoitopalveluita ohjaavia muita lakeja ja säädöksiä ovat erityisesti:

- Sosiaalihuoltolaki 710/1982

- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000
- Laki lasten päivähoidosta 36/1973
- Varhaiskasvatuslaki keväällä 2014 (Varhaiskasvatuslaki, n.d.)
- Asetus lasten päivähoidosta 239/1973
- Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272/2005
- Valtioneuvoston asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 608/2005
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi 504/2002
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisistä sosiaalipalveluista 1053/2011
- Lastensuojelulaki 13.4.2007/417
- Perusopetuslaki 21.8.1998/628.

(Yksityiset sosiaali- ja terveystalvet 2012; Sosiaali –ja terveystalvetu koskeva lain-säädäntö 2012.)

Vaikka päivähoitoa on pidetty yleisesti sosiaalipalveluihin kuuluvana palveluna, on tärkeää muistaa, että varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus ovat olleet opetus- ja kulttuuriministeriöön alaisuudessa 1.1.2013 lähtien (Päivähoito on osa varhaiskasvatusta n.d.).

Vuonna 2011 noin 63 % suomalaisista lapsista oli hoidossa joko kunnallisessa tai yksityisessä päivähoitossa. Näistä lapsista enemmistö oli kunnallisessa päivähoitossa, ja vain 8 % hoidettiin Kelan maksaman yksityisen hoidon tuen turvin. Yksityisen päivähoiton käyttäjien määrä on ollut kuitenkin jatkuvasti kasvussa. (Säkinen & Kuoppala 2012, 2.) Tässä tilastossa ei kuitenkaan näkynyt lisääntynyt palvelusetelikäytäntö, mikä on kunnan maksamaa tukea lasten hoitojärjestelyihin yksityisillä palveluntuottajilla. Lisääkö myös tämä yksityisen hoidon osuutta suomalaisessa päivähoitossa? EPSI Ratingin tekemän asiakastytyväsyytutkimuksen mukaan yksityinen päivähoito saavuttaa korkeamman asiakastytyväsyyden kuin kunnallinen päivähoito niin imagon, odotusten, palvelulaadun, rahavastineen kuin asiakasuskollisuudenkin suhteen

(EPSI – Finland 2013, 1). Yksityisen päivähoiton asiakasmäärät ovat uskoakseni jatkossakin kasvussa, kun palvelusetelikäytäntö laajenee myös muihin kuntiin. Tämän vahvistaa myös yksityisen perhepäivähoidon ohjaaja ja koordinaattori Brita Liljeblad, jonka mukaan muiden kuntien mielenkiinto Jyväskylän kaupungin maksamaa palveluseteliä ja -rahaa kohti lisääntyi huomattavasti Kymmenen uutisten uutisoitua aiheesta 11.1.2014 (Liljeblad 2014).

3 Visio omasta päiväkodista

Laki lasten päivähoidosta säättää, että päivähoiton tavoitteena on tukea päivähoitossa olevien lasten koteja näiden kasvatustehtävässään ja yhdessä kotien kanssa edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehitystä. Päivähoiton tulee myös tarjota lapselle omalta osaltaan jatkuvat, turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet. Toiminnan tulee tukea lapsen kehitystä monipuolisesti, ja kasvuympäristön on oltava suotuista. (L 19.1.1973/36, 2 a §.)

Lapsen suotuisan kehityksen turvaamiseksi lapselle tulee ensisijaisesti tulla tunne, että hän on rakastamisen arvoinen lapsi. Omassa päiväkodissa työntekijät itseni lisäksi ovat sitoutuneita tukemaan tätä lapsen suotuisaa kehitystä. Kasvattajat sitoutuvat erityisesti aitoon ja läsnäolevaan vuorovaikutukseen lasten kanssa. Lapsille tulee tunne, että he ovat arvokkaita ja heitä on odotettu päiväkotiin. Lapsi saa aikuiselta enemmän kuin vain välttämättömimmän ajan ja hoidon. Päiväkodin kasvattajien ja lasten välisessä vuorovaikutuksessa tulisi olla mahdollisimman lähellä vanhemman ja lapsen yhdessäoloa. (Kalliala 2012, 14, 55)

Perustettava päiväkotito on parhaimmissa visioissa päiväkotikiinteistöksi remontoitu omakotitalo. Tällä pyritään panostamaan kodinomaisuuteen ja mahdollisimman luonnolliseen toimintaympäristöön – niin sisältä kuin ulkoakin. Moni vanhempi vierastaa suuria päiväkoteja, ja toivoo lapselleen kodinomaisemman hoitomuodon. (Pehkonen 2013). Koska päiväkotito on pieni, lapsi ja perhe on mahdollista vastaanottaa ajan kanssa. Vanhempien ja kasvatushenkilöstön välille luodaan tasavertainen,

kunnioittava ja luottamuksellinen suhde, minkä pohjalta on hyvä turvata lapsen hyvinvointia. Vanhemmat tuntevat lapsensa parhaiten, ja kasvatushenkilöstöllä taas on koulutuksen ja kokemuksen tuomaa osaamista. Kummankin asiantuntemusta tarvitaan, joten kasvatuskumppanuuteen panostetaan päiväkodissa todella paljon. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005 ,31.) Myös vanhempien keskinäisiä suhteita on ajatuksena vahvistaa järjestämällä heille toisinaan ohjattua toimintaa ja harrastusmahdollisuuksia lastenhoidon järjestettyä päiväkodin puolesta. Muutenkin joustavuus mm. hakuaikojen suhteen kuuluu olennaisena osana tähän päiväkotiin vastaten nykypäivän hektisyyteen ja muuttuneisiin työolosuhteisiin. Päiväkoti tulee olemaan linjassa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman kanssa.

Päiväkodin arvopohja ja kasvatuskäsitys perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Erityisesti lapsen etu on toiminnassa etusijalla, kun toiminnan suunnittelu lähtee lasten henkilökohtaisista tarpeista, tavoitteista ja yksilöllisyydestä. Lasten oikeutta elämään ja täysipainoiseen kehittymiseen tuetaan monipuolisilla, lapselle luontaisilla tavoilla toimia. Päiväkodissa leikitään, liikutaan, tutkitaan sekä annetaan kokemuksia eri taiteen alueilla. Lasten mielipide huomioidaan niin toiminnan suunnittelussa kuin toteutuksessa. Turvallisen lapsuuden tukeminen on yksi päiväkodin perusarvoista. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2005, 12,20.)

Päiväkoti on linjassa Jyväskylän varhaiskasvatussuunnitelman kanssa. Toiminta on lapsilähtöistä, jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet huomioivaa. Kasvattajien tulee tuntea lapset hyvin, sekä olla jatkuvasti herkkänä lasten ajatuksille ja tunteille. Lapsen kehityksen tukeminen pyritään huomioimaan arjen perustoiminnoissa – leikkimisessä, pukemisessa, riisumisessa, ulkoilussa, ruokailussa ja päiväleivillä - tuomalla näihin toimintoihin kasvatuksellisia ja kehitystä tukevia elementtejä. Näitä voivat olla värien opettelu pukiessa, käden taitojen vahvistaminen askartelemalla leikkivälineitä leikkiin tai vaikkapa lukumäärien opettelu laskemalla käpyjä tai ohimeneviä autoja. (Jyväskylän varhaiskasvatussuunnitelma 2010, 12, 14.)

Perushoito ei ole sivuasias tässä päiväkodissa, vaan näissä tilanteissa kasvattajan ja lapsen välinen vuorovaikutus on runsasta ja lapsi on mahdollista kohdata yksilöllisesti. Lapsen kehityksen tukemiseen ei välttämättä tarvitse järjestää erillisiä, tarkkaan suunniteltuja toimintahetkiä, vaan tavoitteisiin päästään parhaiten tuntemalla lapsi ja hänen tarpeensa hyvin, sekä tukemalla ja ohjaamalla lasta päivittäisissä toiminnoissa. Näitä ajatuksia nostaa esille myös Marjatta Kalliala kirjassaan *Lapsuus hoidossa?* (Kalliala 2012, 36 – 40.)

Keskustelussa Varhaiskasvatuspalvelujen asiakaspalvelupäällikön Lasse Pehkosen kanssa pohdimme, kuinka menestyksellinen voi nykypäivänä olla tällainen ”luomupäiväkoti”, missä palattaisiin perusasioiden - hoivan, huolenpidon, tutkimisen, ihmettelyn ja leikkimisen äärelle. Tämän päivän yhteiskunta ei enää juurikaan tue lapsuudelle merkityksellistä turvallisuutta, pysyvyyttä ja aikuisten välitöntä läsnäoloa. Lapsilla on pitkiä hoitopäiviä päiväkodeissa, joissa työntekijät saattavat vaihdella hyvinkin paljon. Lapset viettävät suuren osan elämästään muaalla kuin kotonaan omien vanhempien seurassa. Avioerot koskettavat monen lapsen elämää. (Mikkola & Nivalainen 2009, 15.) Elämä on nykyään melkoista menoa paikasta toiseen, ja jo kaksivuotiaat osaavat käyttää tabletteja - puhumattakaan siitä, kuinka moni lapsi saa jo vieroituisoireita, jos ei pääse pelaamaan tai internettiin. Toivovatko vanhemmat siis lisäksi päivähoitolta paljon ohjelmaa? Voisiko erottua yksityisten päiväkotien joukosta palaamalla perustyöhön, kun nykypäivä on niin hektistä eikä rauhoittumiselle ja leikille jää juurikaan aikaa? Tätä ajatusta tukisi myös Jari Sinkkosen ajatukset 4.11.2013 Ylen Aamu-tv:n haastattelussa, missä tuotiin esille, että aikuisten tulisi suojella lapsia paljon enemmän liialliselta melulta ja meteliltä, mitä nykypäivän digipelit ja pleikkarit ovat tuoneet tullessaan. Lasten elämässä on liikaa ääntä ja vimmaa, kun kaikki on niin paljon hektisempää. Lapsi lakkaa nykyään leikkimästä kaikkien yliärsykkeiden vuoksi. (Sinkkonen 2013.)

Perustettavassa päiväkodissa pyritään tarjoamaan lapsille mahdollisimman paljon aikaa perusleikkiin, yhdessäoloon ja rauhoittumiseen. Katsomisen ja ihmettelemisen taitoja vahvistetaan. Ympäri vuoden kantava teemana on perinteiset sadut, joiden ympärille voidaan rakentaa todella laajoja ja innostavia oppimisprojekteja. Satu- ja leikkituokioissa pyritään myös tekemään yhteistyötä ”Mummo ja vaari” –toiminnalla.

Näiden avulla pyritään nostamaan perinteisiä lapselle luontaisia tapoja toimia kunniaan tietokoneiden ja muiden ylärsykkeiden tilalle.

Yrittäjänä uskon, että tämän päivän hektisyyteen ja kiireellisyyteen vastaa hyvin myös se, että lasten harrastukset on mahdollista toteuttaa tässä päiväkodissa jo hoitopäivän aikana tai välittömästi sen jälkeen. Päiväkodin toiminta on sisällöltään niin laadukasta, ettei perheille tule enää tarvetta järjestää lapsilleen lisäharrastuksia hoitopäivän jälkeen. Päiväkodissa järjestetään niin muskari-, liikkari- kuin taidepainotteista harrastustoimintaa lasten kiinnostusten mukaan. Näin vanhemmille jää työaikaa tai omaa harrastusaikaa enemmän, ja samalla perheen yhteinen aika lisääntyy, kun ei tarvitse enää erikseen iltaisin kuljettaa lasta harrastuksiin. Päiväkoti tarjoaa osaltaan lapsille arvokkaita ja monipuolisia kokemuksia, mitkä auttavat rakentamaan hyvää lapsuutta (Kalliala 2012, 180). Päiväkodin toiminta tukee myös Keltinkangas – Järvisen ajatuksia, että päivähoidon on oltava niin hyvää, ettei vanhempien tarvitse tuntea syyllisyyttä lapsensa päivähoitoon viemisestä (Keltinkangas – Järvinen 2012, 72).

Päiväkodin nimen on tarkoitus osittain kertoa toiminasta jotakin. Sen toivoo aikaansaavan mukavan ja kotoisan mielikuvan. Leikkisyys ja touhuilu tulee myös näkyä nimestä. Lapsellekin on hyvä syntyä siitä kiinnostava mielikuva. Näiden asioiden vuoksi päiväkodin työnimeksi on muotoutunut Päiväkoti Touhutupa.

4 Lähtökohdat liiketoimintasuunnitelmalle

Liiketoimintasuunnitelma on kirjallinen suunnitelma liiketoiminnasta. Siinä kuvataan kattavasti liikeidean toteutuminen käytännössä. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 11.) Etenkin yrityksen käynnistysvaiheessa liiketoimintasuunnitelman merkitys korostuu, kun kuvaillaan mm. liikeideaa, toiminnan tarkoitusta, markkinoiden kilpailutilannetta, strategiaa sekä taloudellista ennustetta. Erityisesti rahoittajille, kuten pankille, liiketoimintasuunnitelmalla perustellaan toiminnan kannattavuus ja yrityksen edistyminen. Liiketoimintasuunnitelma varmistaa oikean kehityssuunnan, ja sen

avulla voi myös esitellä ja arvioida omaa yritystoimintaa. (Pietarinen n.d.) Itselleni liiketoimintasuunnitelma selkiyttää ajatuksiani ja auttaa työskentelemään suunnitelmien mukaisesti.

Liikeideassa taas vastataan kysymyksiin mitä, kenelle ja miten. Yrityksen liikeideasta tulee näkyä, mitä palvelua myydään, kenelle sitä myydään ja miten se myydään. (Yritystietouden peruspaketti ammattiopistolle n.d., 8.) Palvelun tulee olla sellainen, että asiakas on valmis siitä maksamaan. Liikeidean on hyvä tarjota jotain uutta, koska tällöin myös kilpailua on vähemmän. Mitä vanhempi toimiala ja mitä vähemmän uutta, sitä enemmän on kilpailua. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 10.)

Erityisesti päivähoitoalan yritystä perustaessa on tärkeää muistaa, että kilpailutilanne on kova, koska alalla on valmiiksi sekä yksityisiä että kunnallisia toimijoita. Liikeidean on hyvä siis erottua joukosta ja vastata tämän päivän tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen palvelukeskuksen asiakaspalvelupäällikkö Pehkosen mukaan erikoistuneissa päiväkodeissa hoitopaikat täyttyvät nopeasti, kuten tapahtui Sportti – sekä Steinerpäiväkodeissa (Pehkonen 2013). Myös Jyväskylän hoivapalveluiden hallinnollinen johtaja Janne Kinnunen tuki tätä ajatusta: ”Yhä enemmän on perheitä, jotka haluavat jotain erikoista ja ovat valmiita myös maksamaan siitä enemmän” (Kinnunen 2013). Orimattilaan vasta perustetun päiväkodin yrittäjät taas toivat sähköpostissaan esille, ettei heidän seudullaan erikoistumista nähdä tärkeänä, koska yksityisiä päiväkoteja ei siellä päin ole. Toisaalta he kertoivat, että heidän päiväkodissaan vanhemmat arvostavat erityisesti itse tehtyä ruokaa, mitä kunnallisilla päiväkodeilla ei enää ole tarjolla. (Ovaska 2013.) Myös kuntaliitosta on todettu erikoistuneiden päiväkotien kysynnän lisääntyneen voimakkaasti (Koivisto 2013). Eli jotain erityistä on hyvä uudesta päiväkodista löytyä – jokin syy, miksi juuri tähän päiväkotiin halutaan oma lapsi hoitoon.

5 Asiakkaat ja markkinat Jyväskylässä

Menestyvän yrittäjän on tiedettävä tarjoamansa palvelun markkinatilanne, tunnettava asiakkaat ja heidän tarpeensa sekä mitä yrittäjän tarjoamalta palvelulta asiakkaat odottavat. On tärkeää tuntea tarjoamansa palvelun toimiala hyvin. (Liiketoimintasuunnitelma, n.d.) Yrittäjän tulee myös pohtia, mille asiakasryhmälle palveluaan haluaa myydä. Näin asiakasryhmiä voidaan jakaa eli segmentoida ja valita tavoiteltu kohderyhmä. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 18.)

Päiväkoti Touhutuvan asiakkaina ovat perheet, joissa on alle kouluikäisiä lapsia. Todennäköisyys sille, että jo päivähoitossa olevien lasten vanhemmat vaihtaisivat lapsensa hoitopaikkaa uuteen päiväkotiin, on mielestäni melko pieni. Tämän vuoksi Päiväkoti Touhutuvan asiakasperheissä olisi varmasti paljon jopa alle 3 –vuotiaita, hoitopaikkaa tarvitsevia lapsia. Tätä mahdollisuutta lisää myös hallituksen kaavailut kodinhoitotuen puolittamisesta vanhempien kesken, mikä siis saattaa lisätä 1,5 - vuotiaiden hoidontarvetta (Rakennemuutoksen valmistelu 2013). Erityisesti pienten lasten perheiden kohdalla Päiväkoti Touhutuvan paluu lapsuuden perusasioihin herättänee kiinnostusta.

Pienelle, yksityiselle päiväkodille on uskoakseni tänä päivänä tilausta:

Varhaiskasvatuspalveluissa tarvitaan lasten määrän kasvun ja kunnallisten perhepäivähoitajien määrän vähenemisen vuoksi noin 400 uutta päiväkotipaikkaa vuoteen 2020 mennessä. (Palvelulinjaukset 2013-2016, luonnos 2, 9.)

Perhepäivähoitossa lisätään yksityisten palvelujen osuutta ja omaa toimintaa supistetaan asteittain. (Palvelulinjaukset 2013-2016, luonnos 3, 9.)

Edellä viitattujen palvelulinjausten lisäksi uusimmassa Jyväskylän kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä alle kouluikäisten lasten määrä on lisääntymässä 150 lapsella vuonna 2014. Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä on siis kasvussa, mihin kaupunki vastaa esityksen mukaan mm. tukemalla yksityisiä varhaiskasvatuspalveluntuottajia palvelusetelillä. Lisäksi on linjattu, että kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut pyritään keskittämään suurempiin yksiköihin, ja pienistä yksiköistä luovutaan. Hoitopaikkojen

riittävyys varmistamiseksi yhteistyötä yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen kanssa tiivistetään. (Talousarvio 2014, 98.)

Kunnan henkilökunta joutuu jatkossakin tiukille säästöpainneiden vuoksi, ja tämä näkyy varmasti myös päiväkodeissa henkilöstön jaksamisessa. Kuinka moni vanhempi haluaa enää lapsiaan viedä suuriin, kunnallisiin päiväkoteihin? Yksityisiä päiväkoteja on Jyväskylässä 34, joista keskusta – alueen ulkopuolella sijaitsee 10. Vaajakoski – Jyskä – akselin ympäristössä löytyy yhteensä 12 päiväkotia, joista yksityisiä on kaksi. Näissä yksityisissä hoitoa tarjotaan 20 – ja 27 – paikkaisissa ryhmissä. Vaajakosken eteläpuolella, minne selvitettävää päiväkotia on suunniteltu, päiväkodeista ei sijainnut yksikään. (Klemmari.info, n.d; Päiväkodit, n.d.) Kunnalliset päiväkodit tarjoavat hoitoa vähintään 3 – ryhmäisissä päiväkodeissa. Myös nämä näkökulmat tukevat pienen, yksityisen päiväkodin asiakaskunnan löytämistä.

Jyväskylän asukasmäärä on jatkuvasti kasvussa, ja myös päivähoitoikäisten määrä nousee ennusteiden mukaan jatkossakin (Ratschinskij 2013). Tilastokeskuksen tilastoista näkyy myös 0 – 6 – vuotiaiden väestömäärän kasvu kuuden viimeisen vuoden aikana Jyväskylässä, ja toisesta taulukosta väestöennuste neljälle seuraavalle vuodelle samassa ikäluokassa.

Taulukko 1. Jyväskylän 0 - 6 -vuotiaat 2008 - 2012 (Tilastokeskus 2013)

Jyväskylä	2008	2009	2010	2011	2012
0 v.	1634	1738	1666	1687	1655
1 v.	1599	1625	1675	1620	1660
2 v.	1624	1584	1575	1632	1584
3 v.	1415	1601	1548	1547	1617
4 v.	1423	1393	1569	1522	1538
5 v.	1370	1427	1378	1532	1510
6 v.	1290	1364	1424	1366	1530

Taulukko 2. Jyväskylän väestöennuste ikäluokassa 0 - 6 -vuotiaat (Tilastokeskus 2013)

Jyväskylä	2013	2014	2015	2016	2017
0 v.	1 686	1 706	1 724	1 737	1 747
1 v.	1 635	1 656	1 673	1 691	1 703
2 v.	1 623	1 604	1 625	1 642	1 658
3 v.	1 573	1 600	1 582	1 601	1 618
4 v.	1 582	1 550	1 575	1 558	1 576
5 v.	1 509	1 565	1 534	1 557	1 541
6 v.	1 497	1 500	1 555	1 525	1 547

Jyväskylän varhaiskasvatuspalvelujen palvelukeskuksesta aluejohtaja Hannamaija Väkiparta kertoi sähköpostiviestissään 7.10.2013, että Palokka ja Tikkakoski voisi olla yksi mahdollisuus yksityiselle toimijalle. Hänen näkemyksensä mukaan keskustan alue on melko varma valinta yksityiselle toimijalle, kuten myös Kuokkalan, Keljonkankaan kuin Vaajakoskenkin alue.

Palokassa ja Tikkakoskella on jo suhteessa eniten yksityisiä joten siellä on aika kilpaillut markkinat, mutta toisaalta sinne rakennetaan kovasti ja siellä on suhteessa eniten lapsiperheitä. Äijälänrannassa aloittaa ensi kesänä suuri yksityinen pk, joten se suunta ei liene tässä ajankohdassa paras mahdollinen. Huhtasuo ja Keltinkangas voivat olla aika vaikeita alueita yksityiselle toimijalle saada asiakkaita. Kuokkalassa olisi varmaan tarvetta. Samoin Keljonkankaalla ja Vaajakoskella. Keskusta on aina aika varma valinta yksityiselle toimijalle. (Väkiparta 2013.)

Lisäksi keskusta-alueella pyritään vahvasti kehittämään Kankaan aluetta, minne tullaan varmasti tarvitsemaan myös päivähoitopaikkoja. (KYMPPI^R2012 –OHJELMA 2013, 7.) Palvelukeskuksen hallinnosta myös muilta tuli samansuuntaisia vastauksia, minkä lisäksi myös Seppälä – Holsti alueen päiväkotien puute mainittiin.

Jos mieltis, että missä olis tarvetta nyt päivähoitoyritykselle, niin selkeesti tossa Holstin – Seppälän alueella. Siinä ei oo mitään. Lahjajarjun päiväkotit ja nämä keskustan päiväkodit, ja kuitenkin tulee koko ajan lisää asutusta. Rasinrinteen alue on kasvanut siihen uutena. (Pehkonen 2013.)

Yleisesti Varhaiskasvatuksen palvelukeskuksen työntekijät eivät nähneet vielä kesällä ja syksyllä suurta pulaa olevan päivähoitopaikoista (Pehkonen 2013; Väkiparta 2013). Myös aluejohtaja Tuija Pajunen oli samoilla linjoilla.

Minulla ei ole tiedossa, että jollakin alueella olisi juuri nyt erityisiä ongelmia hoitopaikkojen järjestämisessä, mutta jos ajatellaan lähivuosia, voi uusia vaihtoehtotarpeita ilmaantua. (Pajunen 2013).

Varhaiskasvatuksen vastuualuejohtaja Anttila taas kertoi joulukuussa 2013, että tammikuussa 2014 valmistuvan päiväkotit - kouluverkkoselvityksen mukaan ja lakkautettavien päiväkotien vuoksi Jyväskylän tavoitteena on saada lisää yksityisiä palveluntuottajia, jotta päivähoitopaikkoja kaikille alle kouluikäisille lapsille riittäisi tulevaisuudessa (Anttila 2013).

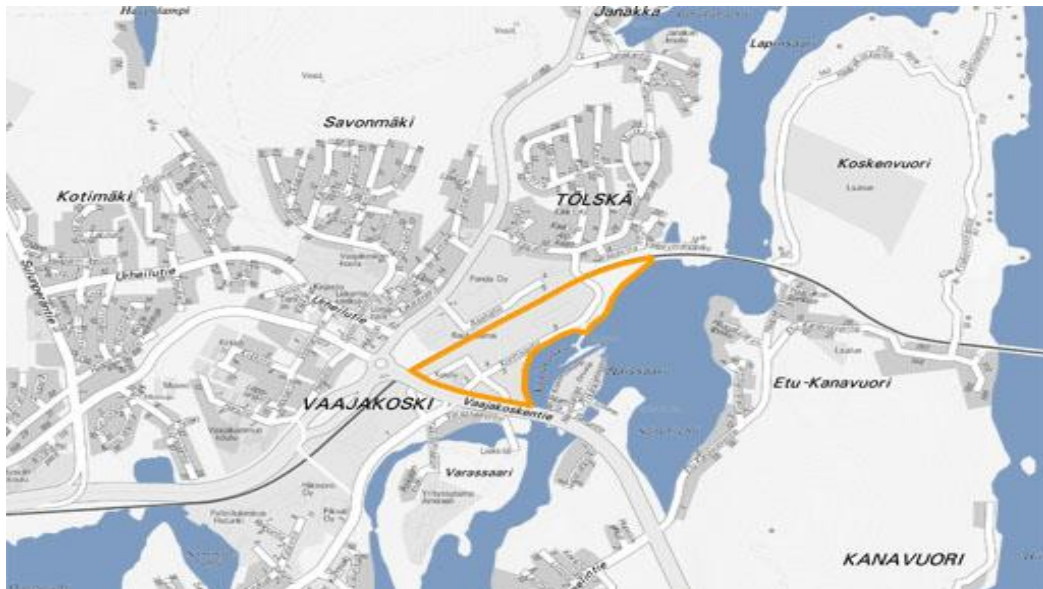
Yrittäjänä olen kaavaillut päiväkodin perustamista Vaajakoski – Jyskä –alueelle, koska sen seudun tunteminen on minulle parasta ja olen siellä saanut jo valmiiksi positiivista mainetta lasten hoidosta toimimalla yksityisenä perhepäivähoitajana ja lastentarhanopettajana useissa alueen päiväkodeissa. Lisäksi lapsimäärä on kyseisellä alueella yhteenlaskettuna Jyväskylän suurimpia (ks. liite 1). Ainakin yksi kyseisen alueen päiväkodeista lasketaan Jyväskylään pieniin päiväkoteihin, mikä lopetetaan lähiaikoina (Strategiset kehittämishankkeet 2014, 1). Myös Kivelän päiväkodin toiminta kunnallisena päivähoitotoimintana loppuu myös toukokuun 2014 loppuun mennessä, minkä lisäksi on todennäköistä, että lakkautettavia päiväkoteja tulee lisääkin 1.8.2014 mennessä (Anttila 2013).

Mutta kaupungillahan on nyt tarve koko ajan, niillä on 5 %:n säästötaavoite näistä tiloista. Niin päästä näistä pienistä tiloista eroon. (Pehkonen 2013).

Vaajakoski – Jyskä alueen lähistöllä on uusi asuntomessualue, mikä lisää asukasmäärää seudulla. Alueelle tosin on jo tulossa yksityiseltä toimijalta päiväkotit syksyllä 2014 (Aarresaari – päiväkodit, n.d.). Teollisuusalue Seppälässä ja Seppälänkankaalla on monella vanhemmalla työssäoloalue, ja Vaajakoski –Jyskä alueelle olisi melko helppo jättää työmatkan varrella lapset hoitoon. Nämä asiat voivat lisätä yksityisen päiväkodin pärjäämistä tällä alueella. Toisaalta Vaajakoskelle ollaan rakentamassa myös

uutta kunnallista päiväkotia vuonna 2015, mikä lisää hoitopaikkoja 10-15 lapsella (Mäntyvaara 2013). Näitä asioita ajatellen yksityisenä päivähoitoyrittäjänä kannattaisi aloittaa ennen näiden uusien päiväkotien valmistumista. Hoivapalveluyhdistyksen päiväkotien hallinnollinen johtaja Janne Kinnunen sanoi parhaan tilanteen olevan silloin, jos uutta päiväkotia pääsee perustamaan uudelle asuinalueelle.

”Jos ois niin mahtava tilanne, että joku esimerkiksi rakennuttais sen, niin sen pitäis ehdottomasti tulla uudelle asuinalueelle, missä on lapsiperheitä” (Kinnunen 2013).

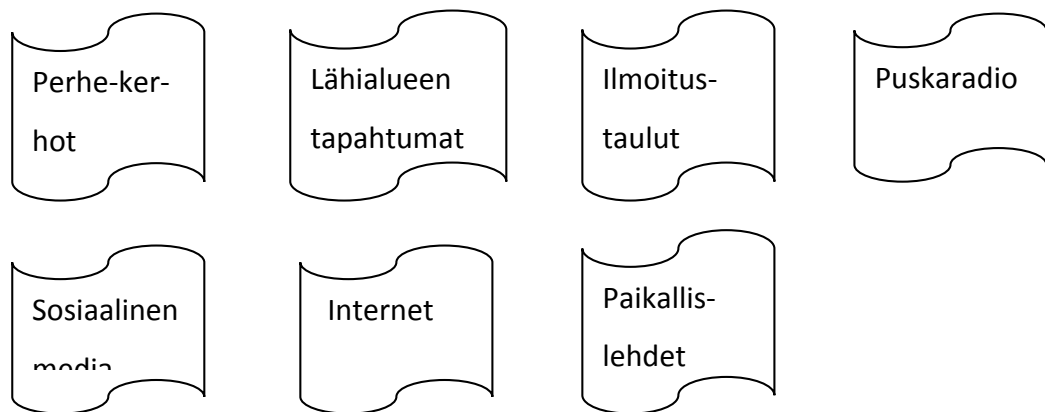

Kuvio 1. Vaajavirran rannan alue

Jyväskylän kaupungin vireillä olevissa asemakaavoissa on suunnitteilla mm. Vaajakoskelle Vaajavirranranta (ks. kuvio 1). Alue on keskeisellä sijainnilla Vaajakosken aluekeskuksessa, ja sitä pyritään kehittämään niin asumisen-, liike- ja toimitilarakentamisessa kuten myös virkistyskäyttöalueena. Kyseinen alue on myös valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä, minkä arvokkaille rakennuksille on tavoitteena osoittaa asemakaavamääräykset ja suojelumerkinnot. (Vaajavirranranta, asemakaava.) Voisiko näistä tiloista olla mahdollisuus remontoida päiväkotikäyttöön soveltuva rakennus? Naissaaren, Hupelin, Oravasaaren ja Leppälahden suunnalla ei

enää päiväkoteja ole, ja Vaajavirran alueelle olisi todella helppoa jättää lapsi työmatkalla päivähoitoon – Vaajavirralle on nopea tulla ja nopea jatkaa matkaa. Tälle alueelle yksityisen päiväkodin perustamista puoltaisi myös Vaajavirranrannan lisäksi KYMPPI^R2012 –ohjelman Hupelin ja Kaunisharju-Koskenniska -alueiden rakentaminen (KYMPPI^R2012 –OHJELMA 2013, 40).

Markkinat syntyvät, kun palvelun kysyntä ja tarjonta kohtaavat. Jos palvelua ei kukaan halua, ei tällaiselle tuotteelle ole markkinoita. Markkinoinnin tavoitteena on oman palvelun myynnin ja kysynnän lisääminen. Markkinoimalla pyritään vaikuttamaan kuluttajaan. Keinot ja tavat, joita yrittäjä käyttää esitellessään palveluaan, on markkinointia. (Virtanen 2010, 13, 15 - 16.)

Kuvio 2. Päiväkoti Touhutuvan mainonnan väyliä

Mainonnalla saa näkyvyyttä toiminnalleen. Kunnalliset päiväkodit eivät itseään juuri mainosta, ja yksityisistä päiväkodeista vain Aarresaari näyttäytyy eniten tapahtumissa ja mainoksissa. He markkinoivat itseään järjestämällä ohjattua toimintaa lapsille erilaisissa tapahtumissa, sekä esiintymällä niissä. Jonkun verran myös perusmainontaa lehdissä ja nettisivuilla näkyy. Toki monella paikalla ei välttämättä ole tarvetta markkinointiin ja uusiin asiakkaisiin, vaan heillä on ja vankka pohja toiminnalle ja jatkuvasti jonossa lapsia hoitoon tulossa. Uutena päiväkotina voisikin hyödyntää tätä

melko vähäistä päiväkotien mainontaa tekemällä itsensä näkyväksi niin tapahtumissa, lehdissä kuin verkkosivuillakin.

Suurimmassa osassa yksityisistä päiväkodeista tarjotaan periaatteessa samaa palvelua. Moni päiväkoti on myös erikoistunut esim. seikkailuun, taideaineisiin tai liikuntaan. Aarresaari - päiväkodit tarjoavat merirosvotyypistä, seikkailupainotteista toimintaa. Useassa Tenava – päiväkodissa Jyväskylässä painotetaan taidekasvatusta. Osassa päiväkodeista painotetaan liikuntaa. Yhteistä lähes kaikissa on, että kaikki saavat tarjoavansa laadukasta, kodinomaista ja yksilöllistä hoitoa vahvalla pedagogisella osaamisella. (Aarresaari päiväkodit n.d.; Tenava –päiväkodit n.d.)

6 Päiväkotiyrittäjän osaamisesta

Jotta yrittäjä voi antaa yrityksestään uskottavan kuvan, tulee hänen antaa myös osaamisestaan uskottava kuva. Erityisesti ammattitaito ja koulutus antaa vahvan uskottavuuspohjan liiketoimintasuunnitelmalle. Osaamista voi kertyä myös jokapäiväisen elämän piiristä, kuten harrastuksista tai perheestä. Myös yrittäjän henkilökohtaiset ominaisuudet, kuten ahkeruus, rohkeus ja tuloshakuisuus, voivat lisätä yrityksen uskottavuutta. (Liiketoimintasuunnitelma n.d.)

Tulevana yrittäjänä minulla on lähes 15 vuoden kokemus päivähoitoalalta lastentarhanopettajana. Päiväkodeissa olen ollut aina oman ryhmän vastuuhenkilönä, myös erillisen toimintayksikön yhteyshenkilönä, lomittanut esimiehiä sekä toiminut aina vastuullisena työntekijänä erilaisissa työtehtävissä. Koulutukseltani olen sosiaalikasvattaja, ja lisäkoulutuksena käynyt mm. esiopetuksen pätevyystutkinnon sekä kasvatuskumppanuuskoulutuksen. Lisäksi erilaisilla lyhyemmällä kursseilla, mm. huolen puheeksiottokoulutuksella sekä toiminnan ja tarkkaavaisuuden ohjauksen tukemisella olen vahvistanut osaamistani. Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen on uutena tutkintonimikkeenä myös sosionomi (AMK). Yrittäjyys on tullut tutuksi toimiesani yksityisenä perhepäivähoitajana Jyväskylän kaupungilla. Toiminimen perustami-

nen, vakuutukset, sopimukset, verotus, omavalvontasuunnitelmat sekä omasta toiminnasta vastaaminen on tuttua käytäntöä. Lisäksi sosionomiopinnoissa yrittäjyys on painottunut erityisesti ”Yrittäjyyden kasvu”, ”Johtaminen ja Yrittäjyys”, ”Hallinto, kehittäminen ja palveluiden ohjaus”, ”Organisaatiopsykologia” sekä ”Työsuojelu” – opintojaksoilla.

Asetuksessa sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista säädetään laajaa tietoutta edellyttäviin hoito-, huolenpito-, kasvatus- ja opetustehtäviin vähintään opistoasteista sosiaali- tai terveydenhuoltoalan taikka muun alan ammatillista tutkintoa. Muihin sosiaalihuollon hoito-, huolenpito- ja kasvatustehtäviin on tehtävään soveltuva vähintään kouluasteinen sosiaali- tai terveydenhuoltoalan taikka muun alan ammatillinen tutkinto. (A 804/1992, 4§, 5§.) Yrittäjällä on pätevyys toimia kyseisen päiväkodin vastuuhenkilönä. Yhdellä kelpoisuusehdot täyttävällä työntekijällä voi olla vastuullaan enintään seitsemän kolme vuotta täyttänyttä lasta tai vaihtoehtoisesti neljä alle kolmivuotiaista lasta. (A 16.3.1973/239, 6§.) Jos päiväkodin lapsimäärä on 21, tarvitsen kaksi sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoissa annetun asetuksen 5§:ssä säädetyn ammatillisen kelpoisuuden omaavaa työntekijää. Tulee muistaa, että kelpoisuusehtoihin saattaa tulla muutoksia uuden varhaiskasvatustilain myötä 2014 (Varhaiskasvatustilain n.d.). Vahvuutenani yrittäjänä minulla on myös mahdollisuus vetää musiikkileikkikoulua päiväkodissa. Henkilökuntaan pyrin saamaan liikuntapainotteinen kasvattajan liikuntaleikkikoulun vetämiseen, sekä mahdollisesti myös taidepainotteisen kasvattajan taidekerhon vastuuhenkilöksi. Sopivien työntekijöiden löytymiseen tulen yrittäjänä panostamaan todella paljon.

Persoonallisina vahvuuksinani pidän paineensietokykyäni, yhteistyötaitojani sekä organisointikykyäni nopeastikin muuttuvissakin tilanteissa. Olen mukava ja huumorintajuinen työkaveri, ja aina saanut positiivista palautetta työkavereiltani. Koska vastuullinen työote on aina kuulunut vahvuuksiini, ei myöskään johtajana toimiminen kuulosta pelottavalta. Myös turvallisten ja lämpöisten suhteiden luomiseen perheiden ja päiväkodin välille näen tärkeänä ja käytän siihen paljon työpanostani. Itsetuntemukseni, sinnikkyuteni sekä uskoni tulevaisuuteen ovat myös psykologista pääoma, mitä yrittäjänä tarvitsen.

Kehitettävänä ominaisuuksinani on taloudellinen riskinsietokyky ja rohkeus lähteä kokeilemaan omia siipiään. Myös luovuutta ja mielikuvitusta toivoisin itsestäni löytyvän enemmän. Toisaalta panostamalla sellaisiin työkavereihin, joilla nämä ominaisuudet olisivat vahvempia, tasottaisi se näitä puutteita. Rahoitukseen liittyvät asiat minun tulee yrittäjänä opetella perusteellisesti sekä keskittyä niihin huomattavasti tähän astista enemmän. Käynti Uusyrittäjäkeskuksessa yritysneuvojan konsultoitavana on ensi askel rahoituksen ymmärtämistä kohti. Onnekseni minulla on myös paljon suhteita päiväkotien johtajiin, yksityisiin päiväkotitoimijoihin sekä yrittäjäystäviin, joilta varmasti myös näissä asioissa apua ja tukea tulen saamaan.

7 Swot - analyysi

SWOT –lyhenne tulee sanoista Strengths, Weaknesses, Opportunities ja Threats, eli yrittäjä kuvaa liikeideansa vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia mahdollisimman kattavasti (Liiketoimintasuunnitelma, n.d.). Vahvuudet ja heikkoudet ovat yrityksen sisäisiä tekijöitä, joihin yrityksellä itsellään on vaikutusmahdollisuuksia – vahvuuksia pyritään yrityksessä vahvistamaan ja heikkouksia taas välttämään tai poistamaan. Ulkoisia tekijöitä, jotka voivat vahvistaa tai vaarantaa yrityksen menestystä jatkossa, ovat mahdollisuudet ja uhat. Mahdollisuudet tulee pyrkiä hyödyntämään yrityksen menestymiseksi, ja uhkakuvia lieventämään, kiertämään tai poistamaan. Yritys tulee tuntea hyvin ja sen toimintaa tarkastella mahdollisimman monipuolisesti ja objektiivisesti, jotta analyysi olisi kattava ja onnistunut. (SWOT –analyysi, n.d.)

Päiväkoti Touhutuvan vahvuutena olisi erityisesti kodinomaisuus – vastakohtana suurille kunnallisille päiväkodeille. Myös harrastusten tapahtuminen jo päiväaikaan lisää todennäköisesti vanhempien kiinnostusta kyseistä päiväkotia kohtaan. Itse valmistettua ruokaa varmasti myös arvostetaan, kuten myös ammattitaitoisia ja työlleen omistautuneita kasvattajia. Toisaalta heikkoutena on päiväkodin tuntemattomuus, koska toimintaa ei vielä ole. Onneksi kyseisellä alueella yksityisenä perhepäivähoitajana ja lastentarhanopettajana yrittäjä on jo saanut positiivista mainetta. Heikkoutena on

myös se, ette päiväkotia vielä ole, eikä myöskään tietoa mihin se tarkalleen tulisi. Koska päiväkoti on yksityinen, on useita mahdollisuuksia toimia uudellakin tavalla totutusta – toimintaa voi järjestää myös vanhemmille, hoitoa olisi mahdollisuus ostaa vain muutamia päiviä kuukaudessa tai jopa yöhoidon mahdollisuutta voisi yksityisenä toimijana tarjota. Rahoituksen saamisesta ei ole varmuutta tässä vaiheessa, joten se näkyy analyysissä uhkana. Toki riskinä on myös, kuinka hyvin ja kuinka nopeasti päiväkoti täyttyy hoitolapsista, sekä kuinka kuntatalous jatkossa tukee yksityisiä päiväkotiyrittäjiä.

Taulukko 3. Päiväkoti Touhutuvan SWOT –analyysi

<u>Vahvuudet:</u>	<u>Heikkoudet:</u>
<ul style="list-style-type: none"> - kodinomaisuus, aikaa ja perheiden yksilöllistä huomioimista - yrittäjän työkokemus ja koulutus alalta -lasten harrastusten tarjoaminen jo päiväi- kaan - itse valmistettu ruoka -aidosti välittävät, työlleen omistautuneet kas- vattajat - tulevien hoitajien hyvä maine jo valmiiksi (lap- sia tulossa tälläkin hetkellä perhepäivähoitoon) - yrittäjämäinen asenne - palvelusetelin saa millainen perhe tahansa (tu- lotaso ei vaikuta) - tunnen asiakasryhmän hyvin (itsekin lapsiper- heellinen) 	<ul style="list-style-type: none"> - sijainti (ei vielä tiedossa) - ei vielä näkyvyyttä, kun ei ole toiminnassa, eli suurempi asiakaskunta ei tunne -asiakasryhminä vain lapsiperheet, joissa alle kouluikäisiä lapsia (ei muita asiakasryhmiä) - liian pieni työtulo yrittäjälle työmäärään suh- teutettuna
<u>Mahdollisuudet:</u>	<u>Uhat:</u>
<ul style="list-style-type: none"> - perheiden monipuolisiin tarpeisiin vastaami- nen (erityislapset, perhetyö, vuorohoidon-jopa yöhoidon- mahdollisuus) - yksityisten perhepäivähoitajien varahoito- paikka -tarjoaisi myös muutamien päivien hoitomah- dollisuutta tarvittaessa (vanhempien asioilla käynteihin yms.) - päiväkodin tiloja voisi vuokrata esim. iltakäyt- töön - yöhoidon tarjoaminen esim. kerran kuukau- dessa viikonloppuisin myös niille perheille, joilla ei ole muuten tarvetta päivähoitoon 	<ul style="list-style-type: none"> - rahoituksen saaminen - tuleeko lapsia tarpeeksi hoitoon - tilojen saaminen - yleinen taloustilanne (työttömyys, lomautuk- set.), kuntatalous (palvelusetelin myöntämisen perusteet)/ lainmuutokset - kilpailu - yrittäjän rohkeus lähteä yrittäjyyteen

8 Mahdollisten asiakkaiden ajatuksia

Olen käynyt keskusteluja sosiaalisessa mediassa potentiaalisten asiakkaiden kanssa yritysideastani. Kysyin 24 päivähoitoikäisen lapsen vanhemmalta ajatuksia yritysideastani - eli pienestä, kodinomaisesta päiväkodista, missä lasten harrastukset tapahtuisivat jo päiväsaikaan. Mitä ajatuksia tällainen päiväkotitoiminta heissä herättää? Kysyin myös, toivoisivatko he yleisesti päiväkodin olevan erikoistunut liikuntaan, taiteeseen tai muuhun toimintaan. Sain vastauksia yhteensä 12.

Monessa vastauksessa pidettiin pientä päiväkotia tärkeänä ja vahvuutena. Suuret päiväkotiryhmät koettiin uhkaavina, ja lapset viettäisiin mieluummin pienempään päiväkotitoimintaan. Vain kolmessa vastauksessa ei mainittu päiväkodin suuruudesta mitään.

Jos veisin lapset hoitoon, mulle olis tärkeää päiväkodin koko. Minua kammottaa ajatukset SUURpäiväkodeista/kouluista. (Äiti 34 vuotta, 1- ja 4-vuotiaat lapset)

Itse olisin ainakin tosi iloinen tuollaisesta pienestä päiväkodista, jossa olis jo päivän aikana muskari, tai liikuntasessio. (Äiti 39 vuotta, 3- ja 5-vuotiaat lapset)

Pieni ja kodinomainen olisi ihana, nykyinen päiväkotimme on suuri ja kuri "sotilaallista". (Äiti 38 vuotta, 4- ja 7-vuotiaat lapset)

Olen itse työskennellyt monenkokoisissa taloissa ja monesti kaipaen pienen talon tunnelmaa. (Äiti 37 vuotta, 6- ja 12-vuotiaat lapset)

Eniten vastauksista yllätti, että harva vanhempi toivoi päiväkodilta erikoistumista. Vaikka Varhaiskasvatuspalvelujen asiakaspalvelupäällikkö Pehkonen ja Hoivapalveluyhdistyksen päiväkotien hallinnollinen johtaja Kinnunen mainitsivat haastatteluissa, että erikoistuminen näetään tärkeänä, haastattelemani vanhemmat taas eivät nähneet asiaa samoin. Suurimmassa osassa vastauksissa painotettiin, että päiväkodissa tulee olla monipuolista toimintaa – ei keskittymistä ja erikoistumista vain yhteen suuntaukseen.

Omilleni toivoisin tavallista päiväkotia, ei mitään painotuksia. (Äiti 37 vuotta, 4- ja 7-vuotiaat lapset)

Ei mielestäni ole hyvä olla yhden painotuksen päiväkotia vaan laajasti: esim. toiminnallinen PK, jossa tehdään paljon käsin erilaisia käsitöitä, askartelua, leipomista ja sitten liikuntakin on toiminnallista, puhdasta liikuntaa mutta lisäksi painotetaan ulkoilua, metsässä retkeilyä, vähän noitten metsämörri- ja muiden ulkoilupäiväkotien tyyllillä. Henkilökunnalla jollain/osalla olisi hyvä sitten olla joku erityiskoulutus, jolloin vanhemmat vakuuttuvat, että rahoille tulee vastinetta. (Äiti 37 vuotta, 1-vuotias lapsi)

Minusta näin pienten "erikoistuminen" on turhaa, mitäs jos äiti ja isi haluaa lapsesta urheijan ja työntää lapsen urkkapäikkään ja toinen haluaisi vaan maalata... Minä olen sitä mieltä, että perusasioita, kaikkea sopivasti. (Äiti 34 vuotta, 1- ja 4-vuotiaat lapset)

Kannatan nimenomaan perusasioita; ulkoilua, ulkoilua, ulkoilua ja vapaata leikkiä. Mielestäni päiväkotikäisten ei kuulu "erikoistua" mihinkään, vaan tehdä asioita joista ovat luontaisesti kiinnostuneita. (Äiti 38 vuotta, 4- ja 7-vuotiaat lapset)

Kävin keskusteluja myös Jyväskylän päiväkodeissa työskentelevien kasvattajien kanssa, joiden vastauksissa painottui, etteivät perheet halua erikoistumista, vaan kasvun kokonaisvaltaista tukemista. Päiväkodissa työskentelevät myös sanoivat, että lapset selkeästi tarvitsevat nykyään leikkimisen opettamista. Tämän huomasin myös itse jo yli kolme vuotta sitten päiväkodissa työskennellessäni. Ilmeisesti tilanne ei ole parantunut näiden kotonaolovuosieni aikana.

Itse koen tärkeänä sitä leikin opettamista, kun tuntuu et nykypäivän lapset eivät osaa enää leikkiä. (Äiti 36 vuotta, 2- ja 4-vuotiaat lapset)

Meidän pk:n asiakaspalautteissa kävi kyllä hyvin selväksi, että perheet haluaa monipuolista toimintaa, ei erikoistumista ja keskittymistä johonkin tiettyyn vaan kasvun kokonaisvaltaista tukemista ja erityisesti leikille aikaa! Arvostavat pienryhmätoimintaa ja jättävät mieluummin esim. kasvun kansiots yms. pois, jotta henkilökunnalla on mahdollisimman paljon aikaa keskittyä lapsiin. (Äiti 38 vuotta, 3- ja 7-vuotiaat lapset)

Vanhemmat pitivät ajatuksesta, että harrastukset tapahtuisivat jo hoitopäivän aikana. Monella arki tuntui rankalta pitkien työ – ja hoitopäivien ja harrastuksiin viemisen suhteen, mutta silti jokin harrastusmahdollisuus koettiin lapselle tärkeäksi.

Se, että jo päiväkodissa olisi esimerkiksi kiertävä muskari tai tanssi-/sählykerho, olisi vanhemmille ollut riittävää.

Mutta ehdottomasti toisin lapseni sellaiseen päiväkotiin, missä olisi jokaviikko esim. jumppakoulu tai joku sählykerho, tanssitunti tai jokin vastaava. (Äiti 36 vuotta, 2- ja 4-vuotiaat lapset)

.. ja se on hyvä et "harrastukset" hoituu päiväaikaan. Sikäli mikäli niitä pk ikäinen tarvitsee päivähoidon lisäksi. Mutta moni vanhempi näin haluaa joten ne olisi hyvä integroida päivään. (Äiti 37 vuotta, 4- ja 7-vuotiaat lapset)

Kuulostaa myös hyvältä, että harrastukset tulisi samalla päivähoitopäivän aikana, niin säästettäisiin kaikkien aikaa ja hermoja ja aikaa jäisi illalla enemmän perheelle. Harrastaminen ei kuitenkaan saisi olla suorittamista, vaan lapsen tarpeista ja kiinnostuksesta lähtevää. (Äiti 37 vuotta, 6- ja 12-vuotiaat lapset)

Osassa vastauksista ei kommentoitu lasten harrastuksiin jo hoitopäivän aikana mitenkään, vaan toivottiin nimenomaan monipuolista toimintaa. Yksi äideistä näki tärkeänä, että päiväkodissa lapset tutustutetaan monipuolisesti erilaisiin toimintoihin, ja vanhemmat tukevat puolestaan yksilöllisesti lapsensa kehitystä viemällä häntä lasta motivoivaan harrastukseen. Ruuasta mainitsi äideistä yksi.

Ruoka vois olla kans yks valttikortti, onhan tuo aika einesspohjalla tuo päiväkodin ruoka.. Vaikkei nyt mitään luomua oliskaan ni ees jotain muuta ku saarioisten maksalaatikkoa. (Äiti 36 vuotta, 1-vuotias lapsi)

Tiivistetysti keskusteluista vanhempien kanssa kävi ilmi, että erityisesti pientä päiväkotia arvostetaan. Toiminnan tulee olla monipuolista, ja päiväkotikäisille perusasiat riittävät. Hyvää yhteistyötä päiväkodin henkilöstön kanssa pidettiin myös tärkeänä. Perheelle tulee tulla tunne, että heitä arvostetaan ja heidän lapsestaan pidetään hyvää huolta. On muistettava, että vastauksia on vähän suhteessa kaikkiin potentiaaliin asiakkaisiin. Uskon silti, että sosiaalisen median kautta saadut vastaukset edustavat monen muun potentiaalisen asiakkaan ajatuksia.

9 Jyväskylän kaupungin tarjoama palveluseteli

Palveluseteli on yksi vaihtoehto, kuinka kunta voi järjestää sille kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluita. Käytännössä palveluseteli on asiakkaalle myönnetty sitoumus, jolla korvataan yksityisen palveluntuottajan kustannukset kunnan ennalta määrittelemään arvoon asti. Palveluseteli lisää asiakkaan valinnanmahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta sekä monipuolistaa palveluntuotantoa. Yksityisen palveluntuottajan on saatava toiminnalleen kunnan hyväksyntä saadakseen palvelujensa maksamiseen kunnan myöntämää palveluseteliä. (Palveluseteli 2012.)

Jyväskylässä lähes jokaisella perheellä on mahdollisuus järjestää lapsensa hoitopaikka myös yksityiseen päiväkotiin. Jyväskylässä maksetaan palveluseteliä yksityisessä päiväkodissa hoidossa olevista, päivähoito-oikeuden piiriin kuuluvista lapsista. Jos yksityinen päiväkotikoti ei pidä asiakasmaksuissaan korkeampaa hintaa, jää vanhempien maksettavaksi osuudeksi palvelusetelikäytännöllä sama, mitä se olisi myös kunnallisella päivähoitopuolella. Palveluseteli myönnetään perheelle, mutta maksetaan palveluntuottajalle eli tässä tapauksessa yksityiselle päiväkodille. Myös yksityisessä ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevat lapset kuuluvat palvelusetelin piiriin. Palveluseteli sulkee pois Kelan maksaman kodinhoitotuen sekä yksityisen hoidon tuen, eikä sitä siis myönnetä kunnalliseen päivähoitoon. (Päivähoidon palvelusetelin perusteet 2013, 1-3.) Vaikka palveluseteli on harkinnanvarainen etuus, käytännössä se myönnetään lähes kaikissa tapauksissa. Tämä tarkoittaa, että myös pienituloisilla on mahdollisuus käyttää yksityisen päiväkodin palveluja.

Yksityisen päivähoiton palvelusetelin määrä on Jyväskylässä 1.11.2013 alkaen yhdestä kokopäiväisestä yli 3 –vuotiaasta lapsesta 721 € kuukaudessa (ks. liite 2). Alle kolmevuotiaista kokopäivähoitoa tarvitsevista lapsista palvelusetelin määrä on 1154 € / kk. Näistä summista vanhempien osuudeksi jää tulojen mukaan maksimissaan 264 € /kk, ja kaupunki maksaa palveluntuottajalle palvelusetelin ja vanhempien maksaman määrän erotuksen. Yksityinen palveluntuottaja voi halutessaan määrittää vanhempien osuuden suuremmaksi kuin mitä se olisi kunnallisessa päivähoitossa. Päiväkotikoti Touhutuvan ylimääräinen harrastusmahdollisuus voi lisätä hoitomaksua, kun

vanhemmilta jää muiden harrastusten kustantaminen vähäisemmäksi. Janne Kinnunen kertoi haastattelussa 3.7.2013, että palvelusetelillä tulee toimeen.

Mun mielestä sellasella järkevällä hallinnolla ja taloudenpidolla niin kyllä sillä (palvelusetelillä) pärjää. Että Jyväskylässä ei olis muuten yksityisiä niin paljon, että kyllä se toimii. (Kinnunen 2013).

Kunnan tulee hyväksyä ne palveluntuottajat, joiden palveluiden kustannuksista se maksaa asiakkaalle palveluseteliä. Palveluntuottajan tulee täyttää laissa asetetut vaatimukset, oltava merkitty ennakonperintärekisteriin ja hankittava vastuuvakuutus toiminnalleen. Lisäksi yksityisten palvelut tulee olla vähintään vastaavien kunnallisten palvelujen tasoa, ja kunnalla voi olla myös muita vaatimuksia yksityiselle palvelulle. Nämä liittyvät usein asiakkaiden tarpeisiin, palvelujen määrään, laatuun tai kunnan olosuhteisiin. (Palveluseteli 2012.) Olennainen osa palvelusetelituottajaksi hyväksymistä on omavalvontasuunnitelman laatiminen toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi (Omavalvontasuunnitelma 2012).

Jyväskylässä nähdään palvelusetelikäytäntö ja yhteistyö varhaiskasvatuksen palvelukeskuksen kanssa toimivana. Palvelukeskuksen työntekijät ohjaavat perheitä kääntymään myös yksityisten päiväkotien puoleen, ja yksityiset päiväkodit informoivat usein palvelukeskusta päiväkotiansa tyhjästä paikoista. (Kinnunen 2013.)

10 Päiväkotitouhutupa käytännössä

Yrittäjyyden aloituksessa on tärkeintä innostus ja halu yrittää. Kun liikeidea ja liiketoimintasuunnitelma alkaa olla kunnossa, sekä yritysmuoto valittu, on vielä muita tärkeitä asioita hoidettavana. (Yrityksen perustamisen vaiheet 2013).

10.1 Luvat toiminnalle

Yksityisen palveluntuottajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus ennen toiminnan aloitusta sille kunnalle, missä palvelua tarjoaa. Ilmoituksesta selviää mm. toiminnan aloituspäivämäärä, liiketoiminnasta vastaavan henkilön tiedot, sekä toimintayksikön ja vastuuhenkilöiden tiedot. Myös käytetyistä asiakasrekistereistä pitää ilmoituksessa kertoa. Lisäksi ilmoituksesta on löydyttävä niin terveydensuojeluviranomaisen, pelastusviranomaisen kuin kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tai sen määräämään viranomaisen lausunnot. (Yksityisen sosiaalihuollon luvat ja ilmoituksen varainen toiminta, n.d.).

Kunnan velvollisuutena on ilmoittaa aluehallintovirastolle nämä tiedot rekisterin pitoa varten. Samalla kunta toimittaa myös toiminnan hyväksymispäätöksen aluehallintovirastolle. Yksityinen palveluntuottaja taas sitoutuu toimittamaan toimintakertomukset vuosittain kunnan valvontaviranomaiselle. (Ilmoituksen varainen toiminta 2013; L 922/2011, 6§, 13§, 16§, 28§; Hakemus palvelusetelipalvelun tuottajaksi n.d.) Jyväskylässä yksityisiä päiväkoteja ohjaa ja valvoo kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden palvelukeskus, missä asiakaspalvelupäälliköt ohjaavat ja valvovat alueittain yksityisiä päiväkoteja (Varhaiskasvatuspalvelut 2013).

Ennen toiminnan aloittamista on tehtävä myös perustamisilmoitus yritys- ja yhteisötietojärjestelmään. Samalla perustamisilmoituksella rekisteröidytään myös verohallinnon rekistereihin, eli päiväkodin ollessa kyseessä kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin sekä työnantajarekisteriin. (Yrityksen perustamisen vaiheet 2013.)

Yksityisen päiväkotiyrittäjän tulee myös tehdä kunnalle hakemus palvelusetelituottajaksi. Hakemuksen hyväksymisen jälkeen siitä muodostuu sopimus Jyväskylän kaupungin ja palveluntuottajan välille, ja palveluntuottaja on velvollinen noudattamaan siihen kirjattuja ehtoja ja edellytyksiä. (Hakemus palvelusetelipalvelun tuottajaksi n.d.)

Kaikki yritykset ovat myös kirjanpitovelvollisia. Yrittäjän kannattaa ottaa tilitoimisto tai kirjanpitäjä hoitamaan yrityksensä kirjanpitoa, ja tarvittaessa jopa palkanlaskua ja

palkkakirjanpitoa. Ammattitaitoisesta tilitoimistosta saa myös asiantuntija-apua kasvavirran suunnitteluun, ja yrittäjä voi itse keskittyä tulojen hankkimiseen. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 32.)

10.2 Toiminimi vai osakeyhtiö?

Päiväkoti Touhutuvan yrittäjä lähtee perustamaan yritystä itsenäisesti eli yksin. Tällöin ainoat vaihtoehdot yhtiömuodolle ovat toiminimiyrittäjä (liikkeenharjoittaja) tai osakeyhtiö. Vuoden 2014 alusta on mahdollista myös perustaa yksin myös osuuskunta (Osuuskuntalaki uudistuu ensi vuoden alusta 2013).

Toiminimiyrittäjät jaetaan ammatinharjoittajiin ja liikkeenharjoittajiin. Päiväkoti Touhutupa lukeutuisi liikkeenharjoittajiin, koska päiväkoti olisi erillinen, pysyvä toimipaikka. Lisäksi yrittäjän tulee hankkia vierasta työvoimaa pyörittääkseen päiväkotia. Myös kirjanpidollisesti liikkeenharjoittaja tekee laajempaa kirjanpitoa ammatinharjoittajaan verrattuna. Henkilökohtainen talous on pidettävä erillään yrityksen kirjanpidosta. Liikkeenharjoittaja ei voi maksaa palkkaa itselleen, vaan rahaa nostetaan yrityksen tililtä yksityisottoina. Veroa maksetaan yrityksen vuosittaisen tuloksen perusteella. (Perustamisopas alkavalle yritykselle 2013, 25.)

Sekä ammatinharjoittaja että liikkeenharjoittaja on vastuussa tekemistään sitoumuksista ja sopimuksista koko omaisuudellaan. Kaikista yrityksen tappioista vastataan henkilökohtaisesti, mutta vastaavasti elinkeinotoiminnasta saatavat voitot saadaan itselleen. Toiminimellisellä yrityksellä ei ole hallitusta eikä toimitusjohtajaa, ja tilintarkastuskin on vapaaehtoinen. Toiminimen perustaminen on melko yksinkertaista, koska muita perustamisasiakirjoja ei tarvita kuin perustamisilmoitus kaupparekisteriin ja verohallintoon. (Perustamisopas alkavalle yritykselle 2013, 25.)

Myös osakeyhtiö on mahdollista perustaa itsenäisesti. Tällöin tarvitaan kuitenkin vähintään yksi ulkopuolinen henkilö hallituksen varajäseneksi. Osakepääoman tulee olla vähintään 2500 €, ja osakkeenomistajat vastaavat yhtiön sitoumuksista vain sillä pääomalla, jonka he ovat sijoittaneet yhtiöön. Osakeyhtiön perustamiseksi tarvitaan

perustamissopimus, josta löytyy mm. yhtiöjärjestys (toiminimi, kotipaikka ja toimiala). Lisäksi voidaan sopia hallituksen jäsenistä, toimitusjohtajasta, tilintarkastuksesta sekä osakkeiden määrästä. Osakeyhtiö pitää rekisteröidä kaupparekisteriin Y1 – lomakkeella kolmen kuukauden kuluttua perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. Osakeyhtiön etuna on rajallinen vastuu rajoittuen osakepääomaan. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 26-27.)

Keskusteluissa Uusyrittäjäkeskuksen yritysneuvojan kanssa 3.12.2013 todettiin osakeyhtiömuotoinen yrittäjyys järkevimmäksi vaihtoehdoksi päiväkotia perustettaessa. Tällöin ei ole vastuussa henkilökohtaisella omaisuudellaan mahdollisissa lainojen takaisinmaksuongelmissa tai vahinkotapauksissa, joiden riski päiväkodissa on kuitenkin melko suuri. Myös osuuskunnan perustaminen itsenäisesti tuli voimaan vuoden 2014 alusta (Osuuskunta 2013). Uusyrittäjäkeskuksen yritysneuvojan kanssa kuitenkin totesimme, että koska uudesta osuuskunnan toimivuudesta itsenäisesti ei vielä ole kokemuksia, on osakeyhtiömuoto järkevämpi vaihtoehto tässä vaiheessa.

11 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa idena on selvittää rahan tarpeet ja niiden lähteet yrityksen aloitusvaiheessa. Päiväkodissa alkuinvestointeina on erityisesti tilan löytäminen ja sen vuokrat, kiinteistöön tehtävät muutokset, vakuutukset, käyttöpääoma mm. palkkojen maksamiseen sekä muut kiinteät kulut. Yrityksen aloitusvaiheessa kiinteitä kuluja syntyy, vaikkei riittävää myyntiä olisikaan vielä syntynyt kulujen kattamiseksi. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 12-13.)

Rahoituslaskelmaan olen saanut apua Uusyrittäjäkeskuksen yritysneuvoja Tiina Koposelta 3.12.2013. Arvioidut kiinteät kulut liitteenä (ks. liite 3).

11.1 Toimitilakulut

Kiinteistökehityspäällikkö Mikko Lepo Jyväskylän Tilapalvelusta arvioi kunnan tilojen vuokran olevan n. 10 – 20 € / m² päiväkotikiinteistöistä (Lepo 2013). Lasten käytettävissä olevaa tilaa on oltava yli kolmevuotiaiden kokopäiväryhmässä vähintään 6m² lasta kohden. Alle kolmevuotiaiden kohdalla tämä määrä on 8,5 m² lasta kohden. Osapäivähoitoa tarvitsevien lasten suhteen määrä on hiukan pienempi. (Lasten päivähoitotilojen suunnitteluohje 2010, 4.)

Päiväkoti on tarkoitus pitää pienenä, joten lapsimäärä on korkeintaan 21. Tällöin yli kolmevuotiaiden lasten kohdalla tilaa olisi oltava vähintään 126 m², jos lapsia on 21 paikalla. Pienempien lasten kohdalla tilat voivat olla pienempiäkin, mutta päiväkodin on oltava keskimäärin vähintään 110 m² – 126 m², jolloin vuokran hintahaitariksi tulee 1100 – 2520 € kuukaudessa. Yritysneuvojan kanssa arvioimme vuokrakuluihin menevän 2500 € kuukaudessa. Sähkö- ja vesimaksut sekä muut kiinteistökulut lisäävät näitä toimitilakuluja lähes 3000 euroon kuukaudessa. Toimitilakuluihin rahoituksen tarve on 35 000 € vuodessa.

11.2 Yrittäjätulot ja palkkaus

Yrittäjän tulee arvioida oma tavoitetulonsa kuukaudessa verojen jälkeen rahoituslaskelmassa. Rahoituslaskelmaan tavoitesummaksi asetettiin 1900 € kuukaudessa, mihin tuloon yrittäjä arveli olevansa tyytyväinen toiminnan aloitusvaiheessa. Työntekijöiden palkan määrittelyssä käytettiin yksityisen sosiaalipalvelualan G 17–palkkatalukkoa, ja yrittäjän lisäksi päiväkodissa työskentelee maksimissaan kaksi lastenhoitajaa. Palkkakuluiksi heille saatiin 3800 € kuukaudessa. (Yksityisen sosiaalipalvelualan työtehtösopimus 1.2.2012 – 28.2.2014, 37.) Palkkojen sivukuluprosenttina arvioidaan päivähoiton työntekijöille 35 %. Rahoituslaskelman summat laskevat, jos päiväkodin alkuvaiheessa ryhmä ei tule täyteen ja toimintaan tarvitsee tällöin vain yhden palkatun työntekijän yrittäjän lisäksi. Kaikkinensa palkkoihin rahoituksentarve tulee olemaan vajaa 85 000 € vuodessa.

11.3 Liiketilän remontointi päiväkotikäyttöön

Kun tilat toiminnalle löytyvät, tulee vuokrasopimuksen yhteydessä sopia, kuinka paljon muutostöitä voi sisältyä vuokran hintaan. Toiveena on remontoida omakotitalo päiväkotikäyttöön. Tällöin tulee huomioida pintaremontointi päiväkotiin sopivaksi, mahdolliset muutostyöt eteis-, wc-, pesu- ja siivousterailoihin sekä keittiöön, ulkoleikki-alueiden muutokset, riittävän ilmanvaihdon järjestäminen sekä muut mahdolliset muutostyöt (Lasten päivähoitotilojen suunnitteluohje 2010). Riippuen siitä, kuinka valmis tila olisi päiväkotikäyttöön, remontointikustannukset arvioitiin niin yritysneuvojan kuin rakennusalan ammattilaisen kanssa 50 000 euron arvoiseksi.

11.4 Irtaimisto ja sisustus

Päiväkodin irtaimistoon ja sisustukseen arvioitiin kuluvan rahaa 20 000 €. Hankittavia asioita ovat erityisesti lelut, askartelutarvikkeet, atk –laitteet, sängyt, pöydät, tuolit, verhot, patjat, petivaatteet, astiat sekä muut tekstiilit. Myös atk – laitteisiin tulee sijoittaa. Tavoitteena on saada hyvää ja käyttökelpoista tavaraa mahdollisimman paljon jo käytettynä.

11.5 Markkinointi ja mainonta

Markkinoinnin ja mainonnan kulut tulee myös huomioida. Kunnollisiin www - sivuihin kannattaa investoida, minkä lisäksi myös kuukausittain tulee jonkun verran kuluja mainonnasta. Näihin arvioitiin rahoituksen tarpeen olevan reilu 4000 € vuodessa.

11.6 Vakuutukset

Yrittäjäeläkkeen perusteena olevaksi palkkasummaksi arvioitiin 22 800 €. Yrittäjän tulee järjestää työeläketurva itselleen yrittäjien eläkelain mukaan, ja se tulee tehdä kuuden kuukauden kuluttua toiminnan aloituksesta. Yrittäjänä saan 22 %:n alennuksen ensimmäiselle neljälle vuodelle YEL –maksusta, koska olen aloittava yrittäjä. YEL – vakuutusmaksu olisi muutoin 22,5 % työtuloista, alennuksen vuoksi se on rahoituslaskelmassa 17,5 %. (Yrittäjän eläkevakuutus YEL, n.d.)

Palvelusetelituottajalle asetetuissa ehdoissa vaaditaan palveluntuottajan hankkivan potilasvahinkolain (585/1986) mukainen vakuutus tai muu vastuuvakuutus toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien henkilövahinkojen korvaamiseen (Hakemus palvelusetelipalvelutuottajaksi n.d., 3). Tähän vakuutukseen arvioitiin kuluja tulevan reilu 500 euroa vuodessa.

11.7 Rahoituksen tarve

Kun lasketaan yhteen remonttitarpeet, atk – laitteiston hankinta, irtaimiston tarve sekä markkinointi-investoinnit, on rahoituksen tarve näihin yli 75 000 euroa – jos siis tilaa pitää paljon remontoida etukäteen. Muu käyttöpääoma palkkojen maksamiseen, kirjanpidon järjestämiseen ja alkutuotantoon lisää tätä summaa lähes 95 000 euroon.

12 Rahan lähteet

Rahoituslaskelman perusteella päiväkodin käynnistämiseen tarvitaan yllättävän paljon rahaa. Seuraavassa käsitellään mahdollisia rahanlähteitä päiväkotitoiminnan käynnistymiseen.

12.1 Oma pääoma

Yrittäjä voi sijoittaa yritykseensä niin rahallista kuin apporttiomaisuuttakin, eli muuta kuin rahallista hyötyä yritykselle. Tällaista omaisuutta voi olla esimerkiksi remointiapu yms. Pankit vaativat usein 20% omarahoitusosuutta lainaa myöntäessään. Myös ystävien, perheenjäsenten tai muiden tuttujen on mahdollista sijoittaa yritykseen omaa pääomaa, saaden tätä kautta omistusoikeuden yritykseen. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 21.) Rahoituksen tarve päiväkodissa on 94 287 €, joten omarahoitusosuutta pitää olla lähes 20 000 euroa pankkilainan saadakseen.

12.2 Pankkilaina

Lainaa on mahdollista saada erityisesti liikepankeista sekä Finnverasta. Moni liikepankki ottaa koron lisäksi lainasta toimitusmaksun, sekä korkomarginaalin takaakseen lainan myöntämisestä voittoa. Myös reaali- vakuudet, kuten asunto, on monen pankin vaatimus lainan takaamiseksi. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2013, 21.) Jos hakee pankkilainaa, on Finnveran mahdollista toimia lainan takaajana (Pientakausten n.d.).

Yrittäjällä on oma pankki Nordea, jonka lainalaskin –verkkopalvelusta 50 000 euron lainan takaisinmaksuun viiden vuoden laina-ajalla tulisi varata reilu 1000 euroa kuukaudessa erien takaisinmaksuun. Ohjelma on suuntaa antava, lainan korosta ja muista ehdoista on sovittava pankin kanssa henkilökohtaisesti. (Lainalaskin, n.d.)

12.3 Finnvera

Finnvera on valtion omistama erityisrahoituspankki, jolta yritykset voivat hakea riskirahoitusta. Finnvera toimii valtion korkotuen avulla, joten sen korkotaso on usein yleistä tasoa alhaisempi. Lainaa haettaessa Finnvera tekee yrityksen nykytilan, markkina-aseman, kehitysnäkymien ja tulevaisuudensuunnitelmien tutkimuksen yrityksen arvioimiseksi. (Yrittäjälainat 2013)

Finnveran on mahdollista olla yrityksen ainoa rahoittaja tilanteessa, jolloin rahoitustarve on korkeintaan 35 000 euroa. Sitä korkeampiin rahoituksiin vaaditaan riittävän omarahoitusosuuden lisäksi muita rahoittajia. (Pienlaina n.d.) Rahoituslaskelmassa huomioidaan, että Finnvera rahoittaa 35 000 euron osuuden, pankkilainaa pitää hakea yli 39 000 euroa, ja omarahoitusosuutta on 20 000 euron edestä.

12.4 Starttiraha

Starttiraha turvaa yrittäjän henkilökohtaisen toimeentulon siltä ajalta, kun yritystoimintaa vasta aloitellaan eikä toiminta ole vielä tuottavaa. Starttirahaa voidaan myöntää enimmillään 18 kuukaudeksi, pääsääntöisesti kuitenkin kuudeksi kuukaudeksi.

Starttirahan määrä on vuonna 2013 ollut noin 700 – 1120 euroa kuukaudessa. Starttirahan edellytyksenä myös on, ettei yritystoiminta ole käynnistynyt ennen päätöstä starttirahasta. (Yrityksen perustamisopas 2013, 193.) Jyväskylän seudulla starttirahan hakemusten käsittely hoidetaan Yrityspalvelukeskus Luotsissa. Uusyrityskeskuksen yritysneuvojat antavat lausunnon yritysideoita kannattavuudesta ja yksi heistä on ollut apuna myös tämän liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.

13 Kannattavuuslaskelma

Päiväkoti Touhutuvassa on maksimissaan 21 lasta. Toiveena on saada kaikki paikat täytettyä kokopäiväisillä lapsilla, mutta toki yrittäjänä tulee tarjota palvelua myös osapäivähoitoa tarvitseville perheille. Jos alle kolmevuotiaita on tulossa päiväkotiin paljon, saattaa se lisätä myös henkilökunnan tarvetta – mikä vastaavasti lisää palkkakustannuksia. Toisaalta tätä on vaikea tässä vaiheessa tarkalleen arvioida, vaan tulo-laskelmat ovat suuntaa-antavia. Toiveena olisi pystyä pyörittämään päiväkotiä kahdella työntekijällä yrittäjän lisäksi.

Palvelusetelin kattohinta on alle kolmevuotiaista kokopäiväisistä lapsista 1144 euroa per lapsi. Yli kolmevuotiaiden kohdalla hinta on 715 €. Päiväkodissa olisi maksimissaan alle kolmevuotiaita kahdeksan lasta, ja loput seitsemän lasta yli kolmevuotiaita. Tällöin kolmen työntekijän panos riittäisi, ja päiväkodissa olisi yhteensä 15 lasta. Kahdeksasta alle kolmevuotiaasta palveluseteli on suuruudeltaan $8 * 1144 \text{ €}$, eli yhteensä 9152 €. Seitsemän yli kolmevuotiaan palvelusetelin suuruudeksi tulisi $7 * 715 \text{ €}$, eli yhteensä 5005 euroa. Nämä yhteensä tuottaisivat tuloa päiväkodille 14 157 euroa kuukaudessa, eli vuodessa 169 884 euroa.

Päiväkodin liikevaihtotarve on laskelmien mukaan 167 949 euroa (ks. liite 4). Näillä laskelmilla päiväkodin toiminta pelkästään 15:llä lapsella riittäisi kattamaan kulut. Toiminta olisi kannattavaa 3 vuoden tulosenusteen mukaan (ks. liite 5). Mitään suuria voittoja sillä ei saavuta, mutta toimeen tulee. Vuosittain tulos myös paranee,

mutta tulee muistaa, että uusia kustannuksia tulee myös toiminnan jatkuessa ja mahdollisesti jopa laajentuessa. Päiväkotiä on siis mahdollisuus myös edellä mainittujen paikkamäärien lisäksi laajentaa yhdellä työntekijällä ja maksimillaan seitsemällä yli kolmevuotiaalla lapsella, jos vain päiväkotitilat sen sallivat. Kustannuslaskelmassa on laskettu päiväkotia suuruudeltaan sellaiseksi, että tiloihin mahtuisi 21 lasta. Päiväkotirakennus voi olla 15 lapsella pienempikin, jolloin todennäköisesti vuokratkustannukset ovat pienemmät ja kannattavuutta tulisi taloudellisesti enemmänkin. Samoin pienemmän tilan löytyessä myös investointitarpeet vähenevät remontoinnin ja muiden kustannusten laskiessa.

14 Tulevaksi yrittäjäksi?

Liiketoimintasuunnitelmani laskelmat kertovat, että yksityinen päiväkotia on taloudellisesti kannattavaa jopa 15 lapsella. Ensimmäisen tappiollisen vuoden jälkeen toiminta alkaa kannattamaan niin, että voittoa syntyy muutama tuhat euroa vuosittain. Toki tulee muistaa, että riskinä on lapsiryhmän täyttyminen. Löytääkö asiakasperheet päiväkodin ja haluavatko he lapsensa sinne hoitoon? Opinnäytetyön selvitykset osoittavat, että hoitopaikkoja todennäköisesti tullaan tulevaisuudessa Jyväskylässä tarvitsemaan. Täysin en tähän voi luottaa vastuualuejohtajan, aluejohtajan ja asiakaspalvelupäällikön eriävien ajatusten vuoksi. Kuitenkin yksityisen päivähoiton suosio saattaa jatkossa edelleen kasvaa Jyväskylässä. Jyskä – Vaajakoski alueelta lakkauteaan vuoden 2014 aikana pieniä kunnallisia päiväkotia, ja vaihtoehtona tällä alueella on kunnallisella puolella suuret, moniryhmäiset päiväkodit. Myös kunnallista perhepäivähoitoa ollaan ajamassa alas. Kyseiseltä alueelta löytynee helposti vähintään 15 lasta, joiden vanhemmat toivovat lapsensa hoitopaikkaa pienemmästä päiväkodista.

Kustannus- ja rahoituslaskelmissa tulee muistaa, että henkilökuntaa palkataan lisää sitä mukaa, kun lapsimäärät täyttyvät. Tämä vaikuttaa osaltaan näihin laskelmiin, ja toiminnan kulut eivät siis välttämättä ole heti alussa arvioidun suuruisia. Lapsimäärä vaikuttaa luonnollisesti myös ruokakustannuksiin, mitkä kustannuslaskelmassa on huomioitu kohdassa ”Ostot tilikauden aikana”. Ruokailu on alustavasti ajateltu päiväkodissa järjestää itse. Lapset otetaan mukaan ruokaryhmiin, jotka valmistavat muille

päivän lounaan ja kenties välipalan. Näin myös ruokailuun saadaan kasvatuksellinen ja opettavainen näkökulma.

Tilavuokra ja remontointitarpeet voivat myös muuttua huomattavasti arvioidusta riippuen siitä, millainen tila toiminnalle löytyy ja kuinka suuri remontointitarve tilalla on. Kivelän päiväkotia on lakkautettavien päiväkotien listalla, ja sijaitsee alueella, mitä yrittäjänä pitäisin hyvänä yksityiselle päiväkodille. Tämä tila on todennäköisesti sellaisenaan toimiva päiväkodiksi, eikä suuria remontointitarpeita ole. Oikean vuokrahinnan löytyessä Kivelän päiväkotia pidän erittäin hyvänä vaihtoehtona yksityiselle toimijalle. Toki talo on niin suuri, että siellä pystyisi järjestämään toimintaa laajamuotoisemminkin – mikä taas välittömästi vaikuttaa tämän hetkisiin kustannuslaskelmiin. Kaiken kaikkiaan on tärkeää pitää mieli avoimena myös muille mahdollisille toimintaan soveltuville tiloille, vaikka ne eivät välttämättä täysin vastaisi yrittäjän visioita tulevasta päiväkodista omakotitalossa.

Suuri rahoitustarve on edelleen minulla yrittäjänä ahdistavin – taloudellisen epävarmuuden sietäminen ei ole tämän opinnäytetyöprosessin edetessä ollenkaan vähentynyt. Lisäksi 20 000 euron oma sijoitus heti alussa on vaikea järjestää. Uskon, että sopivan tilan löytyminen kohtuullisella investointitarpeella on merkittävässä asemassa siinä, uskallanko lähteä yrittäjyyteen. Jyväskylän päiväkotia- ja kouluverkko selvitys on valmistumassa tammikuun 2014 aikana, ja kiinnostuneita tahoja tullaan infoamaan alkuvuodesta (Anttila 2013). Ennen yrittäjäksi ryhtymistä haluan perehtyä tähän selvitykseen tarkemmin, ja tulen olemaan paikalla, kun tämä infotilaisuus pidetään. Näen tärkeänä, että kaupunki on tiiviinä yhteistyökumppanina heti alusta alkaen.

Päivähoitoalan yrittäjyys on yksi mahdollinen vaihtoehto työllistää itseni tulevaisuudessa. Mielestäni opinnäytetyöni on antanut vahvaa näyttöä tälle. Riskinsietokykyntösin on yksi heikkouksistani. Uskallanko katsoa tuon ensimmäisen vuoden kannattamattoman ja tappiollisen jakson? Luotanko siihen, että lapsiperheet oikeasti löytävät päiväkodin ja haluavat lapsensa sinne? Löydänpö sitoutunutta ja työlleen omistautunutta henkilökuntaa? Haluanko oikeasti toimia yrittäjänä? Näihin kysymyksiin minun tulee saada vastaukset ennen kuin uskallan ryhtyä yrittäjäksi. Pohdin myös, olisiko

muita mahdollisuuksia lähteä yrittäjäksi pienemmällä riskillä - aloittaa jostakin pienemmästä vaihtoehdosta. Yksityisenä perhepäivähoitajana jo toimin, perustaisinko seuraavaksi ryhmäperhepäiväkodin palkkaamalla vain yhden työntekijän itseni lisäksi. Lapsimäärä lisääntyisi, oman kodin voisi remontoida ryhmäperhepäiväkäyttöön, työmäärä kasvaisi. Jos tällainen toiminta kannattaisi, saavuttaisi suosiota ja lapsiryhmä täyttyisi, voisi rohkeus jälleen kasvaa kohti oman päiväkodin perustamista.

Riskien pienentämiseksi käyttäisin alussa paljon aikaa ja rahaa yrityksen markkinointiin. Tekisin yritystäni ja tapaani työskennellä näkyväksi monessa eri tapahtumassa ja mediassa. Myös se, että yrittäjänä minulla jo on hyvää mainetta alueella, vähentää tätä riskiä asiakaskunnan löytymiseksi jonkun verran. Lisäksi työhaastatteluihin ja hakijoiden työhistoriaan perehtyisin hyvin. Pienen päiväkodin toimintaa vaikeuttaa välittömästi, jos henkilökuntaa on esimerkiksi sairaslomalla. Tärkeänä näen, jos yritystä perustamaan saisin yhteistyökumppanit, jotka voisivat myös toimia yrityksen työntekijöinä. Tällöin sitoutuminen toimintaan olisi vahvempaa, ja kaikilla olisi yhteinen päämäärä saada yritys toimimaan.

Ennen opinnäytetyöni tekoa, ”mututuntumalla”, vaikutti yksityisen päiväkodin perustaminen työläältä siitä saatavaan palkkaan suhteutettuna. Palkallisena lastentarhanopettajana saa lähes saman kuukausipalkan käteen, ja työmäärä yrittäjään verrattuna on varmasti lähes puolet pienempi. Rahoituslaskelmien tulos kuitenkin yllätti – toiminta olisi kannattavaa. Ei tietenkään suuressa mittakaavassa, mutta niin, että siitä saattaisi saada jotain säästöjäkin itselleen. Kustannus- ja kannattavuuslaskelmaan koin saavani ammattitaitoista apua Uusyrityskeskukseen yritysneuvojalta. Jos kuitenkin lähtisin päiväkotia perustamaan, tekisin varmuuslaskelmia vielä useiden muiden alan asiantuntijoiden ja kirjanpitäjien kanssa. Yhden yritysneuvojan ja omien laskelmieni varaan en uskaltaisi luottaa. Mieltisin myös vaihtoehtoisia tulomuotoja päiväkotiyrittäjyyden lisäksi kattamaan mahdollisia yllättäviä menoja. Yhtenä ajatuksena oli järjestää kerran kuukaudessa viikonloppuisin yöhoitoa myös sellaisille perheille, joilla ei ole muuten tarvetta päivähoidolle. Moni vanhempi saattaisi kaivata myös tällaista palvelua. Voisiko myös ruokaa valmistaa niin, että perheet voisivat sitä toisinaan ostaa myös kotiin iltaruuaksi? Yrittäjänä taloudellinen kannattavuus on kuitenkin todella tärkeässä roolissa.

Keskusteluissa yrittäjien, niin päivähoiton kuin muunkin alan, on monesti noussut esille, että yrittäjyys vaatii työtä ja intohimoa. On sanottu, että kannattaa miettiä tarkkaan, haluaako yrittäjyyteen lähteä. Loppujen lopuksi kaikki yrittäjät ovat yrittäjyyttä myös suositelleet. Orimattilan yksityisen päiväkodin työntekijät sanoivat, etteivät missään nimessä lähtisi perustamaan päiväkotia tuntemattomien ihmisten kanssa – työkaverit on tunnettava hyvin. Lisäksi perheen tuki on äärimmäisen tärkeää. (Ovaska 2013.) Myös Jyväskylän Hoivapalveluyhdistyksen päiväkotien hallinnollinen johtaja sanoi yrittäjyyden vaativan pitkiä päiviä ja ylityötunteja (Kinnunen 2013). Itselläni on pienet lapset, elän keskellä ruuhkavuosia. Onko yrittäjyys juuri tähän elämäntilanteeseen paras vaihtoehto, se minun tulee tarkkaan harkita.

Edelleen mietin, lähteäkö tekemään sitä suunnatonta työn määrää, mitä yrittäjyys vaatisi. Palkka ei kustannuslaskelmissa ole kovin suuri suhteuttuna siihen, että hoitaisin hallinnolliset työt vielä työpäivän jälkeen. Yrittäjyys veisi varmasti suuren osan perheenikin ajasta. Kunnallisen puolen päiväkotityöhön palaaminen ei enää houkuttele, joten pohdin paljon, onko minulla myöskään intohimoa palata yleensäkin päiväkotityöhön. Kieltämättä tämän liiketoimintasuunnitelman jälkeen työskentely *omassa* päiväkodissa houkutteleekin. Pieni päiväkotia, aito vuorovaikutus, aikaa ja perustyötä, omannäköisen työympäristön luominen ja yhteinen ihmettely lasten kanssa ei kuulosta ollenkaan pahalta.

Hienoa, että sosiaalialan koulutusohjelmassa on mahdollisuus tämän tyyppisen opinnäytetyön tekemiseen. Opinnäytetyöni aiheita pohtiessa en osannut tätä vaihtoehtoa edes miettiä. Onneksi keskusteluissa opinto-ohjaajan kanssa mainitsin mielenkiinnostani oman päiväkodin perustamiseen, ja ohjaaja tarttui tähän kertomalla, että nyt tällaiselle selvitykselle olisi mahdollisuus. Koskaan en olisi tätä lähtenyt tekemään normaalin arjen, perheen ja harrastusten jälkeen. Nyt siihen sain mahdollisuuden ohjatusti ja tuetusti.

Prosessi oli pidempi kuin ajattelin - olisi ehdottomasti pitänyt tehdä selkeämpi aikataulu itselleni. Aloitin opinnäytetyöni Jyväskylän Varhaiskasvatuspalvelujen yhteys henkilöiden haastatteluista ja sähköpostiviesteistä. Tätä kautta sain selville, mistä minun kannattaa seuraavaksi hakea tietoa ja millaista lähdeteoriaa työlleni tarvitsen.

Tein jatkuvasti omaa liiketoimintasuunnitelmaani liiketoimintasuunnitelma.com -sivustolla. Näin sain työlleni selkeyttä ja runkoa, kun poimin sieltä olennaisimmat sisällöt alustavaa liiketoimintasuunnitelmaa varten. Sain myös arvokasta käytännön tietoa alan yrittäjiltä ja asiakaspalvelupäälliköltä. Olennaista aiheeseen nähden oli tehdä ympäristökartoitusta Jyväskylän kaupungin kaavoitussuunnitelmaan tutustumalla, kuten myös kartoittamalla Jyväskylän kaupungin päivähoitotilannetta. Uusyrityskeskusten yritysneuvojan avulla tehty kustannuslaskelma oli todella mielenkiintoinen ja aikaavievä. Hienoa oli ohjaajaltani saatu ajatus yritysideoita testaamisesta potentiaalisilla asiakkailta. Tämä konkretisoi, että olin oikeilla jäljillä, ja tuotteestani todellakin tykkättäisiin. Sain paljon uskoa ja luottamusta, että saisin asiakkaita ideoimallani liikeidealla. Nämä käytännön selvitystyöt oli parhainta osaa työssäni, upposin niihin täysin ja käytin paljon myös ajattelutyöhön aikaa. Itse kirjoitusprosessin aikataulutus oli hankalin osa. Perheellisenä rauhallisen ajan löytäminen oli vaikeaa, minkä lisäksi tiukka opiskelutahti oli vaatinut veronsa - parin illan tiiviistä kirjoitusvaihetta saattoi seurata parin viikon lepovaihe. Uuden vaihteen löytäminen taukojen jälkeen oli vaikeaa. Onneksi aihe oli niin mielenkiintoinen, että heti kirjoittamisen aloitettuani, en olisi sitä millään malttanut lopettaa.

Hienoa, että tämä pohjatyö on nyt tehty. Jos sopiva paikka ja aika päiväkodin perustamiseksi löytyy, auttaa tämä opinnäytetyöni varmasti paljon rohkeuteen lähteä perustamaan sitä. Opinnäytetyö sai myös ajattelemaan yrittäjyyttä monelta eri kannalta. Jos päiväkotiyrittäjyys ei tule koskaan kohdalleni, voi olla muitakin mahdollisuuksia työllistää itsensä yrittäjänä. Opinnäytetyöni jälkeen oman yrityksen perustaminen ei tunnu enää niin pelottavalta, ja on yksi, todennäköinen mahdollisuus tulevaisuudessani.

Opinnäytetyöni tekeminen on antanut minulle varmempaa pohjaa sille, että olen oikeilla jäljillä omaa päiväkotiyrittäjäsuunnitellessani. Kunnalliseen päiväkotiin en enää halua palata, en koe tänä päivänä saavani tehdä siellä laadukasta varhaiskasvatusta. Potentiaalisten asiakkaiden haastattelut vakuuttivat minua lisää, että ideologiastani vastaa tämän päivän tarpeisiin. Toki liiketoimintasuunnitelmani vaatii tarkempaa perehtymistä päiväkodin toiminta-ajatuksiin, arvoihin ja pedagogiikkaan, jos

yrittäjyyteen päätän lähteä. Mutta alustavan liiketoimintasuunnitelmani mukaan suunta on oikea.

K kaikki, mitä minun tulee tietää, opin päiväkodissa. Viisaus löytyi päiväkodin hiekkalaatikosta, ei yliopistotiedon vuorenhuipuolta. Nämä asiat opin:

Jaa kaikki.

Pelaa reilua peliä.

Älä lyö ihmisiä.

Pane tavarat aina takaisin sinne, mistä otit ne.

Siivoa omat sotkusi.

Älä ota tavaroita, jotka eivät ole sinun.

Pyydä anteeksi, kun loukkaat jotakuta.

Pese kätesi, ennen kuin rupeat syömään.

Vedä vessa.

Opi jotakin ja ajattele tai piirrä ja maalaa ja laula ja tanssi ja leiki ja tee työtä vähän joka päivä.

Ota nokkaunet iltapäivisin.

Kultainen sääntö ja rakkaus ja perushygienia.

Tajua ihme.

Robert Fulghumin (1990) ajatuksia Marjatta Kallialan kirjassa *Lapsuus hoidossa* 2012, 181, muokattu.

Lähteet

A 16.3.1973/239. Asetus lasten päivähoidosta. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 10.10.2013. <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö.

A 804/1992. Asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 10.10.2013. <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö.

Aarresaari –päiväkodit. N.d. Viitattu 28.11.2013. <http://www.aarresaari.fi/>

Anttila, Maija-Riitta. 2013. Sähköpostiviesti 16.12.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen. Varhaiskasvatuspalvelujen vastuualuejohtajan sähköpostiviesti Jyväskylän kaupungin päivähoitotilanteesta ja päivähoidon kustannuksista.

EPSI – Finland. 2013. Päivähoidon asiakastytyväisyystutkimus. Viitattu 4.12.2013. http://www.sosiaaliala.fi/sosiaalialan_tyonantajaliitto/fi/liitetiedot/Day_care_2013_Finland_Press_Release.pdf

Hakemus palvelusetelipalvelun tuottajaksi. N.d. Jyväskylän kaupungin verkkosivut. Viitattu 11.12.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/61391_hakemus_palvelusetelituottajaksi_pk.pdf

Ilmoituksen varainen toiminta. 2013. Aluehallintoviraston verkkosivut. Viitattu 11.12.2013. <http://www.avi.fi/web/avi/yksityiset-sosiaalipalvelut/ilmoituksenvarainen-toiminta#.UqhOfpG26fU>

Jyväskylän alle 7-vuotiaat iän mukaan postinumeroalueittain. Tilastokeskus 2013. Suomen virallinen tilasto: sähköpostiviesti 31.10.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen.

Jyväskylän varhaiskasvatussuunnitelma. 2010. Viitattu 27.11.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/38242_JKLvasu.pdf

L 922/2011. Laki yksityisistä palveluntuottajista. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 10.11.2013. <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö.

Kalliala, M. 2012. Lapsuus hoidossa? Aikuisten päätökset ja lasten kokemukset päivähoitossa. Helsinki: Gaudeamus.

Kakkori, S. 2013. Pieniä päiväkotiyksiköitä lopetetaan. Keskisuomalainen 24.10.2013, 6.

Keltinkangas – Järvinen, L. 2012. Pienen lapsen sosiaalisuus. Helsinki: WSOY.

Klemmari.info. n.d. Omarahotteisten ja palvelusetelillä tuotettavien hyvinvointipalvelujen hakusivusto. <https://www.klemmari.info/>

Kinnunen, J. 2013. Päiväkotien hallinnollinen johtaja. Jyvässeudun hoivapalveluyhdistys ry. Haastattelu 1.7.2013.

Koivisto, I. 2013. Päivähoidon palveluseteli synnyttää uusia yksityisiä päiväkoteja. Yle – uutisten verkkosivut 1.8.2013. Viitattu 10.12.2013. http://yle.fi/uutiset/paivahoidon_palveluseteli_synnyttaa_uusia_yksityisia_paivakoteja/6759102

KYMPPI^R2012-OHJELMA. 2013. Maankäytön toteuttaminen vuoteen 2023. Jyväskylän kaupunki 21.5.2013. Viitattu 1.11.2013. <http://www2.jkl.fi/kaavakartat/kympiR2013/kymppir2013.pdf>

L 19.1.1973/36. Laki lasten päivähoidosta. Valtion säädöstietopankki Finlex. Viitattu 26.11.2013. <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö.

Lainalaskin. N.d. Nordea–pankin verkkosivujen lainalaskin. Viitattu 5.1.2014. <http://www.nordea.fi/yritykset+ja+yhteis%C3%B6t/rahoitus/investoinnit/lainalaskin/706614.html>

Lasten päivähoitotilojen suunnitteluohje. 2010. Jyväskylän kaupunki, Sosiaali- ja terveyspalvelukeskus, Ympäristöterveysosasto. Viitattu 11.11.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/43745_Lasten_paivahoitotilojen_suunnitteluohje.pdf

Lepo, M. 2013. Puhelinkeskustelu kiinteistökehityspäällikkö Mikko Lepon kanssa 12.8.2013.

Liiketoimintasuunnitelma. N.d. Viitattu 10.10.2013. <https://www.liiketoimintasuunnitelma.com/index.php>

Liljeblad, B. 2014. Jyväskylän kaupungin yksityisen perhepäivähoidon ohjaaja ja koordinaattori. Keskustelu 14.1.2014 S. Ruokolaisen kanssa.

Mikkola, P. & Nivalainen, K. 2009. Lapselle hyvä päivä tänään – näkökulmia 2010 – luvun varhaiskasvatukseen. Saarijärvi: Pedatieto.

Mäntyvaara, M. 2013. Sähköpostiviesti 1.11.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen. Vaajakosken alueen päiväkodin johtajan vastaus sähköpostikyselyyn, mikä tarve Vaajakoskella voisi olla yksityisille päivähoiton toimijoille.

Omaohjelmasuunnitelma. 2012. Jyväskylän kaupungin omaohjelmasuunnitelman ohjeet päiväkodeille ja ryhmäperhepäiväkodeille. Viitattu 10.12.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/54649_sosiaalihuollon_omaohjelmasuunnitelma-pohja_paivakoti.pdf

Osuuskunta. 2013. Suomen Yrittäjien verkkosivut. Viitattu 26.1.2014. http://www.yrittajat.fi/fi-FI/yritystoiminnanabc/yritysmuodot_ja_liiketoiminta/osuuskunta/

Ovaska, S. 2013. Sähköpostiviesti 12.8.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen. Päiväkoti Elopellon yrittäjien vastauksia sähköpostikyselyyn yksityisen päiväkodin perustamiseksi.

Palvelulinjaukset 2013-2016. 2013. Jyväskylän kaupungin palvelulinjaukset. Luonnos 2. 3.6.2013. Viitattu 13.11.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/60737_palvelulinjaukset_2_03062013.pdf

Pajunen, T. 2013. Sähköpostiviesti 9.10.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen. Varhaiskasvatuspalvelujen aluejohtaja Tuija Pajusen vastaus kysymykseen uusien päivähoitopaikkojen tarpeesta Jyväskylän alueella.

Palvelulinjaukset 2013-2016. 2013. Jyväskylän kaupungin palvelulinjaukset. Luonnos 3. 12.9.2013. Viitattu 13.11.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/63445_Jyvaskylan_kaupungin_palvelulinjaukset_v3_liitteinen_20130912.pdf

Palveluseteli. n.d. Kunnat.net -verkkosivut. Viitattu 10.11.2013. <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/soster/hallinto-jarjestaminen-tuottaminen/palveluseteli/Sivut/default.aspx>

Pehkonen, L. 2013. Asiakaspalvelupäällikkö. Jyväskylän varhaiskasvatuspalvelut, Palvelukeskus. Haastattelu 1.7.2013.

Perustamisopas alkavalle yritykselle 2013. 2013. Suomen uusyrityskeskukset ry:n julkaisu.

Pesonen, R. & Seppälä – Vessori, E. N.d. Uupuminen on yleistä lähes jokaisessa päiväkodissa. Viitattu 25.11.2013. http://www.slal.fi/doc/Uupuminen_yleista_paivako-deissa.pdf

Pienlaina. N.d. Valtion omistaman erityisrahoittajan Finnveran –verkkosivut. Viitattu 18.11.2013. <http://www.finnvera.fi/Tuotteet/Lainat/Pienlaina>

Pientakaus. N.d. Valtion omistaman erityisrahoittajan Finnveran –verkkosivut. Viitattu 18.11.2013. <http://www.finnvera.fi/Tuotteet/Takaukset/Pientakaus>

Pietarinen, H. N.d. Kuinka kirjoittaa liiketoimintasuunnitelmaa –ja miksi? Uusyritys-keskusverkosto. Palvelut ja työkalut. LTS kirjoittaminen. Viitattu 9.10.2013. <http://uusyrityskeskus.fi/kuinka-kirjoittaa-liiketoimintasuunnitelma-ja-miksi-1>

Päivähoidon palvelusetelin perusteet 2013. Jyväskylän kaupunki, varhaiskasvatuspalvelut, Palvelukeskus. Viitattu 29.10.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instance/data/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/60103_palvelusetelin_perusteet_20130101.pdf

Päivähoito osa varhaiskasvatusta. N.d. Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivut. Viitattu 25.11.2013. <http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/varhaiskasvatus/?lang=fi>

Päiväkodit. N.d. Jyväskylän kaupungin verkkosivut. Päivähoito ja esiopetus. Viitattu 28.11.2013. <http://www.jyvaskyla.fi/paivahoito/paivakodit>

Rahoituslaskelman kiinteät kulut. 2013. Uusyrityskeskuksen yritysneuvojan kanssa tehdyt laskelmat 3.12.2013 yksityisen päiväkodin perustamiseksi.

Rakennemuutoksen valmistelu. 2013. Sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivut. Viitattu 25.11.2013. <http://www.stm.fi/vireilla/rakennemuutos>

Ratschinskij, M. 2013. Jyväskylän asukasmäärä kasvaa. Jyväskylän kaupungin verkkosivut 21.10.2013. Viitattu 30.10.2013. <http://jkl.fi/ajankohtaista/1/0/64216>

Sinkkonen, J. 2013. Kun lapsi puree, tönii tai lyö. Ylen Aamu-tv:n haastattelu 4.11.2013.

Sosiaali- ja terveystaloudellista koskeva lainsäädäntö. 2012. Sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivut. Viitattu 10.1.2014. http://www.stm.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/lainsaadanto

Strategiset kehittämishankkeet 2014. 2013. Jyväskylän kaupungin talouden tasapainottamisohjelma 2014 – 2016. Viitattu 4.12.2013. http://www3.jkl.fi/ajankoh-taista/filet/ta2014_kh_liite2_tato.pdf

SWOT –analyysi. n.d. PK – yritysten johtamis- ja kehittämistyökalupakki. N.d. Viitattu 10.11.2013. <http://www.oamk.fi/hankkeet/pkk/pakki/nykytila2.htm>, Nykytilakartointus, SWOT - analyysi.

Säkkinen, S. & Kuoppala, T. 2012. Lasten päivähoito 2011. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tilastoraportti 30/2012. Viitattu 4.12.2013. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102985/Tr30_12.pdf?sequence=4

Talousarvio 2014. Kaupunginjohtajan esitys taloussuunnitelmasta 2014-2016. 2013. Viitattu 23.10.2013. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/64202_ta_2014_kj_esitys_nettiin.pdf

Tenava – päiväkodit. N.d. Viitattu 28.11.2013. <http://www.tenava.net/>

Tilastokeskus 2013. Suomen virallinen tilasto: verkkojulkaisu. Viitattu 30.10.2013. <http://www.stat.fi/index.html>, tilastot, väestö, väestöennuste.

Tilastokeskus 2013. Suomen virallinen tilasto: verkkojulkaisu. Viitattu 30.10.2013. <http://www.stat.fi/index.html>, tilastot, väestö, väestörakenne.

Uusyrityskeskus. 2013. Tapaaminen yritysneuvojan kanssa 3.12.2013.

Vaajavirranranta, asemakaava. Jyväskylän kaupungin verkkosivut. Viitattu 30.10.2013. <http://www3.jkl.fi/kaavoitus/kaava.php/id/809>

Varhaiskasvatuslaki. n.d. Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivut. Viitattu 15.1.2014. http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/vireilla_koulutus/varhaiskasvatus/index.html

Varhaiskasvatuspalvelut. 2013. Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden palvelukeskus. Viitattu 11.12.2013. <http://www.jyvaskyla.fi/paivahoito/yhteystiedot>

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2005. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakesin oppaita 56. Viitattu 26.11.2013. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77129/Varhaiskasvatussuunnitelmanperusteet.pdf?sequence=1>

Väkiparta, H. 2013. Sähköpostiviesti 7.10.2013. Vastaanottaja S. Ruokolainen. Jyväskylän varhaiskasvatuksen palvelukeskuksen aluejohtajan vastaus kysymykseen hoitopaikkojen tarpeesta Jyväskylän alueella.

YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista. N.d. Viitattu 4.12.2013. http://www.unicef.fi/files/unicef/pdf/LOS_A5fi.pdf

Yksityinen päivähoito – paljon potentiaalia kunnille ja perheille. 2013. Sosiaalialan Työnantajaliiton lehdistötiedote 21.11.2013. Viitattu 4.12.2013. http://www.sosiaaliala.fi/sosiaalialan_tyonantajaliitto/fi/?we_objectID=14100

Yksityisen päivähoiton palvelusetelin määräytymisen perusteet 1.11.2013 alkaen. 2013. Jyväskylän kaupungin verkkosivut. Viitattu 11.1.2014. http://www.jyvaskyla.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/jyvaskyla/embeds/jyvaskylawwwstructure/64132_palvelusetelin_maarat_011113.pdf

Yksityisen sosiaalihuollon luvat ja ilmoituksenvarainen toiminta. N.d. Valviran verkkosivut. Viitattu 11.1.2014. [http://www.valvira.fi/luvut/yksityisen sosiaalihuollon luvat](http://www.valvira.fi/luvut/yksityisen_sosiaalihuollon_luvat)

Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus 1.2.2012 – 28.2.2014. Viitattu 11.12.2013. <http://www.finlex.fi/data/tes/stes3742-PT41Yksosala1202.pdf>

Yksityiset sosiaali- ja terveystalvet. 2012. Sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivut. Viitattu 10.11.2013. [http://www.stm.fi/sosiaali ja terveystalvet/vastuuta-hot/yksityinen sektori](http://www.stm.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/vastuuta_hot/yksityinen_sektori)

Yrittäjän eläkevakuutus YEL. N.d. Suomen yrittäjien verkkopalvelu Yrittäjät.fi. Viitattu 11.12.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/yrittajaihmisena/yelvakuutus/>

Yrittäjälainat 2013. Suomen yrittäjien verkkopalvelu Yrittäjät.fi. Viitattu 18.11.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/lansipohjanyrittajat/ylitornio/rajayrittajan-abc/yrittajalainat/>

Yrityksen perustamisen vaiheet. 2013. Suomen yrittäjien verkkopalvelu Yrittäjät.fi. Viitattu 1.12.2013. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustaminen/>

Yrityksen perustamisopas. 2013. Toim. Tuulikki Holopainen. 22. uud. p. Jyväskylä: Bookwell.

Yritystietouden peruspaketti ammattiopistolle. N.d. Viitattu 9.10.2013. Kasvu yrittäjyyteen –hankkeen yrittäjyyden opetusaineisto. http://193.208.197.11/kasvuyrittajyyteen/oppimateriaalit/opmatMSKK3_YTT.pdf

Liitteet

Liite 1. Jyväskylän alle 7-vuotiaat iän mukaan postinumeroalueittain

Postinumero ja postinumeroalue	0-6v. yhteensä	Ikä							
		0	1	2	3	4	5	6	
Jyväskylä	11094	1655	1660	1584	1617	1538	1510	1530	
40100 Jyväskylä Keskus	375	88	66	54	51	47	37	32	
40200 Mannila-Taulumäki	235	43	30	36	39	28	29	30	
40250 Ritoniemi-Lohikoski	580	92	88	88	92	63	80	77	
40270 Pappilanrinne-Pappilanvuori	1177	162	184	169	172	169	152	169	
40320 Seppälän Teollisuusalue	312	38	52	58	48	42	42	32	
40340 Huhtasuo	515	69	89	74	63	68	78	74	
40400 Halssila	453	78	76	66	58	64	54	57	
40420 Jyskä	505	80	77	71	64	79	61	73	
40500 Keljo-Ristonmaa	198	34	34	22	34	23	26	25	
40520 Kuokkala-Ristikivi	1369	210	220	194	213	189	187	156	
40530 Keljonkangas	600	71	88	79	92	87	90	93	
40600 Mattilanpelto	124	21	17	19	17	10	23	17	
40620 Keskussairaala-alue-Kukku- mäki	34	4	5	4	6	4	3	8	
40630 Kypärämäki	308	41	36	40	48	46	48	49	
40640 Keltinmäki	567	88	84	83	63	82	81	86	
40660 Länsi-Palokka	72	9	12	14	9	10	10	8	
40700 Mäki-Matti	179	35	24	21	35	20	26	18	
40720 Nisula	94	20	15	11	13	10	16	9	
40740 Kortepohja	474	76	54	78	63	80	58	65	
40800 Vaajakoski	764	104	111	92	123	107	110	117	
40820 Vuoritsalo	110	19	16	20	16	16	9	14	
40900 Säynätsalo	283	38	43	38	36	42	45	41	
40950 Muurame Keskus	1	0	0	0	1	0	0	0	
41120 Puuppola	352	45	40	46	59	47	59	56	
41140 Kuikka	61	8	10	9	8	7	8	11	
41160 Tikkakoski	605	92	88	92	88	88	75	82	
41180 Vehniä	9	1	2	1	2	0	2	1	
41450 Leppälahti	58	4	13	7	9	7	10	8	
41630 Oravasaari	49	7	7	5	7	8	7	8	
41710 Rutalahti-Kivisuo	4	0	0	0	0	2	1	1	
41800 Korpilahti Keskus	271	43	35	38	42	37	33	43	
41820 Saakoski	21	3	4	3	2	2	3	4	
41840 Moksi	7	0	1	2	1	2	0	1	
41860 Rannila	32	2	4	4	5	4	6	7	
41870 Putkilahti	2	1	0	0	0	0	1	0	
41880 Oittila	10	1	1	0	2	2	2	2	
41900 Petäjavesi Keskus	2	0	0	0	0	1	1	0	
41925 Ylä-Kintaus	3	1	0	1	0	0	1	0	
41930 Kuohu	81	6	9	13	8	17	10	18	
41940 Vesanka	134	16	20	18	21	19	17	23	
00000 postinumero puuttuu	64	5	5	14	7	9	9	15	

Liite 2. Yksityisen päivähoidon palvelusetelin määrät 1.11.2013
alkaen

Kattohinnoista vähennetään kunnallinen laskennallinen asiakasmaksu.

Kattohinnat päiväko- dissa / päivähoito	alle 3-vuotiaat /kerroin	yli 3-vuotiaat / ker- roin
Kokopäivähoito, yli 5h/ pv, yli 15 pv/kk	1154 € (1.6 x 721)= 1	721 € 1
Kokopäivähoito 11-15 pv/kk	923 € 0.8	577 € 0.8
Kokopäivähoito 5-10 pv/kk	692 € 0.6	433 € 0.6
Osapäivähoito enintään 5 h/pv ,yli 15 pv/kk	692€ 0.6	433 € 0.6
Osapäivähoito 11-15 pv/kk	554€ 0.8 x 0.6	346 € 0.8 x 0.6
Osapäivähoito 5-10 pv/kk	415 € 0.6 x 0.6	260€ 0.6 x 0.6
Esiopetuksen jälkeinen iltapäivähoito yli 15 pv/kk	360 € 0.5	
Esiopetuksen jälkeinen iltapäivähoito 11- 15 pv/kk	288 € 0.8 x 0.5	
Esiopetuksen jälkeinen iltapäivähoito 5-10 pv/kk	216 € 0.6 x 0.5	